

Deklarācija par Ministru kabineta iecerēto darbību 14.12.2022.

**Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā
Ministru kabineta iecerēto darbību**

Saturs

IEVADS	4
I. DROŠĪBA UN ĀRPOLITIKA	6
Valsts aizsardzība	6
Iekšējā drošība un sabiedriskā kārtība	8
Tiesiskums un cīņa pret korupciju	9
Ārlietas	11
II. IZGLĪTĪBA	13
Valsts valoda	13
Izglītības pārvaldība	14
Izglītības saturs un kvalitāte	15
Profesionālā un pieaugušo izglītība	15
Augstākā izglītība, zinātne un inovācija	16
Sports, jaunatnes politika un interešu izglītība	17
III. ENERĢĒTIKA, KLIMATS UN VIDE	18
Enerģētika	18
Klimats un vide	20
Dabas aizsardzība	21
IV. KONKURĒTSPĒJA	22
Finanšu sektora politika	23
Fiskālā politika	24
Valsts budžeta sagatavošana un pašvaldību finanšu sistēma	24
Nodokļu politika un nodokļu administrēšana	25
Publiskā pārvalde un investīcijas	27
Uzņēmējdarbības un investīciju vide	27
Mājokļi	29
Cilvēkkapitāls un nodarbinātība	29
Satiksme	30
Zemkopība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	32
Reģionālā attīstība, vide un digitalizācija	35
Reģionālās attīstības politika	35
Uz reģionu atšķirībām un iespējam mērķēta investīciju politika	36
Valsts IKT pārvaldība un datu drošība	37
Datu ekonomikas attīstība	38

V.DZĪVES KVALITĀTE	38
Ģimenes un bērnu atbalsta politika un vardarbības mazināšana	39
Materiālais atbalsts un vides pieejamība sociālās nevienlīdzības mazināšanai	40
Individuālās vajadzībās balstīti pakalpojumi un investīcijas cilvēkresursos	40
Veselība	41
Moderna pārvaldība	45
Kultūrtelpa, nacionālā identitāte un informācijas telpa	46

IEVADS

Krišjāņa Kariņa valdības mērķis: Latvijas ekonomikas transformācija labākai dzīvei Latvijā

Kopš Latvijas valsts neatkarības atgūšanas valsts un tās iedzīvotāji ir piedzīvojuši milzu pārmaiņas – pāreju no komandekonomikas uz tirgus ekonomiku, valsts un pašvaldību īpašuma privatizāciju, demokrātisko institūciju izveidošanu un nostiprināšanos, naudas un zemes reformas īstenošanu, pievienošanos Eiropas Savienībai (ES) un NATO militārajai aliansei. Šajā ceļā ir pārvarēti dažādi izaicinājumi, šobrīd sastopamies ar Krievijas agresīvo karadarbību Ukrainā, kura grauj likuma varā balstīto starptautisko kārtību un ir lielākais drošības apdraudējums Eiropai, radot milzīgas cilvēku ciešanas. Karadarbība ir izraisījusi inflācijas un enerģētikas krīzi Latvijā un visā pasaulē. Valdība apzinās, ka mainīgie apstākļi ietekmē Latvijas situāciju, un darīs visu iespējamo, lai nodrošinātu valsts drošību un sociālekonomisko attīstību.

Stiprinot mūsu valsts izaugsmes ceļu, ir jāturpina īstenot politika, kas sniedz Latvijas iedzīvotājiem drošību un labklājību. Pēdējo gadu laikā īstenotas būtiskas pārmaiņas augstākās izglītības un zinātnes, finanšu sektora, investīciju piesaistes, administratīvā iedalījuma un citās jomās, kas ir ielikušas nozīmīgus pamatus nākotnes attīstībai. Turpinot īstenot uzsāktās reformas un ieviešot jaunas pārmaiņas, mūsu rūpēm arī turpmāk jābūt vērstām uz tautsaimniecības izaugsmi, stabilitāti un drošības stiprināšanu. Latvijā aug to uzņēmumu skaits, kuri eksportē augstas pievienotās vērtības preces, aug iedzīvotāju vidējā alga, aug mūsu augstskolu starptautiskie reitingi. Tās ir mūsu tautsaimniecības tendences, kas ir jānostiprina.

Cilvēks ir galvenā Latvijas vērtība, tāpēc šobrīd mums visiem jāmobilizējas tādai tautsaimniecības izaugsmei, kas uzlabos dzīvi pašiem un nākamajām paaudzēm. Lai īstenotu plašu ekonomikas transformāciju, mērķēti pārorientējams darbs piecās savstarpēji cieši saistītās jomās:

- 1. Drošība.** Ekonomikas transformācijas un valsts attīstības pamats ir droša vide. Īpaši nozīmīgi tas ir laikā, kad kaimiņvalsts Krievija īsteno agresīvu karadarbību pret Ukrainu. Mūsu valsts iedzīvotājiem un jebkuram investoram vajadzīga pārlicība, ka Latvija ir un būs droša un tiesiska valsts, kur dzīvot un attīstīt savu uzņēmējdarbību. Drošības joma aptver ne tikai ārējo militāro drošību un ārpolitiku, bet arī iekšējo drošību, tiesiskumu un likuma varas stiprināšanu, kas

ietver gan policijas, gan ugunsdzēsēju, gan robežsardzes, gan korupcijas apkarošanas spēkus.

- 2. Izglītība.** Tā ir pamats valsts ekonomikas transformācijai. Kvalitatīva un pieejama izglītība ir būtiska tautsaimniecības izaugsmes, katra cilvēka, visas sabiedrības un valsts sekmīgas attīstības un ilgtspējas pamats. Caur visiem mūžizglītības posmiem – pirmsskolu, pamatskolu, vidusskolu, profesionālo un profesionālās ievirzes izglītību, speciālo un interešu izglītību, kā arī augstskolu – mums ir jāturpina darbs, lai izveidotu pieprasītu un efektīvu izglītības sistēmu, kas dod iespēju katra indivīda izaugsmei un sagatavo reālajiem ekonomiskajiem apstākļiem. Īpaši jāinvestē augstākajā izglītībā un zinātnē, lai Latvijā panāktu dinamisku inovāciju attīstību, paplašinātu un nostiprinātu pamatu eksportam ar augstu pievienoto vērtību, kā arī palielinātu nacionālo cilvēkkapitālu.
- 3. Enerģētika.** Tas ir motors ekonomikas transformācijai. Ilgstoši Latvijas tautsaimniecība paļāvās uz salīdzinoši lēto Krievijas gāzes importu, lai ražotu gan siltumu, gan elektrību. Krievijas karš Ukrainā beidzot ir sagrāvis ilūziju, ka Latvija var turpināt ierasto ceļu enerģētikas jomā. Tāpēc ir jāattīsta tāda enerģētikas nozare, kas paredz pietiekamu, prognozējamu un cenas ziņā konkurētspējīgu enerģētikas nodrošinājumu nākotnes ekonomikas attīstībai un skaidru plānu, kā Latvija sasniegs tai saistošos ES klimata mērķus. Ir jāveicina atjaunojamo energoresursu izmantošana, jo tā ir ne tikai klimata politikas sastāvdaļa, bet tā arī nozīmīgi samazina Latvijas importa bilanci.
- 4. Konkurētspēja.** Tas ir nodrošinājums ekonomikas transformācijai. Lai turpinātu tautsaimniecības un eksporta izaugsmi, mums ir jāveicina augstas pievienotas vērtības investīcijas Latvijā. Jāattīsta ne tikai *Rail Baltica* dzelzceļa projekts, bet jāpārorientē visa mūsu dzelzceļa sistēma un ostu potenciāls. Ir jāturpina attīstīt pelnošie lauksaimniecības un mežsaimniecības sektori, lai augtu to pievienotā vērtība. Mums ir jāiedzīvina jauno novadu centru ekonomiskā attīstība, kas ietver mājokļu pieejamību, izglītības, veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu attīstību un fizisko savienojamību ar tuvāko apkārtni un citiem novadu centriem. Rīgas konkurētspējas stiprināšana ir priekšnoteikums straujākai valsts kopējai ekonomikas izaugsmei. Panāksim būtisku ēnu ekonomikas samazināšanos.

5. Dzīves kvalitāte, cilvēka un sabiedrības veselība. Tās pieaugums nodrošinās ilgtspējīgu ekonomikas transformāciju, jo galvenais izaugsmes resurss ir darba tirgū pieprasītas cilvēka spējas, zināšanas, un radošums, kā arī to prasmīga izmantošana, savstarpēji sadarbojoties. Lai ikkatrs izjustu dzīves kvalitātes uzlabojumus, ir jāstiprina tiesiskums, veselības aprūpes kvalitāte, latviskā kultūrtelpa, vietējo kopienu attīstība, kā arī bērnu aprūpes un labklājības sistēma, jāpanāk, lai cilvēks būtu efektīvu pakalpojumu centrā. Valdība apņemas nodrošināt ilgtspējīgu un uz pacientu centrētu veselības aprūpes sistēmas darbību. Ziemeļvalstu pieredze rāda, ka kopējā dzīves kvalitātes uztvere investoru piesaistei un ekonomikas attīstībai ir svarīgāka par dzīves dārdzību vai nodokļu slogu. Savukārt dzīves kvalitāte ir pamats pašu, mūsu bērnu un uzņēmēju izvēlei par labu savai zemei Latvijai.

Valdības darbs ir veicams ciešā sadarbībā ar sociālajiem un sadarbības partneriem un nevalstiskajām organizācijām, lai strādātu vienotam mērķim – mūsu valsts neatkarības stiprināšanai, ekonomikas transformācijai un iedzīvotāju dzīves kvalitātei. Tas ir panākams ar labu sabiedrības un valdības kopdarbu.

I. DROŠĪBA UN ĀRPOLITIKA

Valsts aizsardzība

Valsts aizsardzības virsmērķis ir nodrošināt Latvijas valsts aizsardzību pret mūsdienu konvencionālajiem un nekonvencionālajiem apdraudējumiem. Latvijas valsts aizsardzības politikā būtisks ir NATO kolektīvās drošības princips, sadarbība ar transatlantiskajiem partneriem, kā arī reģionālā sadarbība ar Baltijas valstīm, Poliju, Ziemeļvalstīm un Apvienoto Karalisti. Īstenosim visaptverošas valsts aizsardzības principus, sekmējot iedzīvotāju gatavību aizstāvēt Latviju un tās nacionālās vērtības. Spēja nodrošināt valsts aizsardzību, tai skaitā ar Latvijas pašas resursiem, ir izšķiroša valsts pastāvēšanai ilgtermiņā. Turpināsim sniegt militāro palīdzību un atbalstu Ukrainai, lai tā spētu atbrīvot Krievijas okupētās teritorijas.

1. Attīstīsim Nacionālos bruņotos spēkus (NBS) tā, lai tie spētu aizsargāt Latvijas iedzīvotājus pret jauna veida draudiem, kā arī pret militāru

apdraudējumu. Lai to sasniegtu, valsts aizsardzības budžetu nodrošināsim vismaz 3 % apmērā no IKP līdz 2027. gadam.

2. Nokomplektēsim NBS vienības ar nepieciešamo personālsastāvu, kā arī nodrošināsim plašāku sabiedrības sagatavotību valsts aizsardzībai. Lai to panāktu, izveidosim valsts aizsardzības dienestu ar pirmo iesaukumu 2023. gada vidū. Stiprināsim NBS rezervistu sistēmu, tai skaitā izveidojot aktīvo rezervi un ekipētas rezerves vienības. Turpināsim attīstīt militāro infrastruktūru, uzlabojot karavīru dienesta apstākļus.
3. Uzsverot NATO un transatlantiskās sadarbības nozīmi, turpināsim līdzdarboties NATO kolektīvās aizsardzības sistēmā, kā arī aktīvi piedalīsimies ES ārējās un drošības politikas iniciatīvās. Nodrošināsim Latvijas ārējo drošību, tai skaitā ar ilgstošu un būtisku NATO spēku klātbūtni Latvijā atbilstoši NATO stratēģiskajai koncepcijai, stiprinot Austrumu flangu un palielinot Latvijā izvietoto NATO kaujas grupu līdz brigādes līmenim. Līdz ar NATO paplašināšanos Baltijas jūras reģionā uzstāsim uz jauna reģionālā aizsardzības plāna izstrādi. Nodrošināsim nepieciešamo uzņemošās valsts atbalstu, tai skaitā Sēlijas poligona izveidošanu. Iestāsimies par dziļāku Eiropas Savienības un NATO sadarbību hibrīddraudu novēršanā, drošības infrastruktūras veidošanā un militārās mobilitātes attīstībā.
4. Ievērojot ģeopolitiskos apstākļus, paātrināti virzīsim izskatīšanai un apstiprināšanai Nacionālās drošības un Valsts aizsardzības koncepcijas.
5. Turpināsim modernizēt Zemessardzi, uzlabojot tās kaujas gatavību un nodrošinājumu ar moderniem kaujas un kaujas atbalsta ieročiem, kā arī ekipējumu. Paplašināsim zemessardzes vienību izvietojumu reģionos. Veicināsim zemessargu ieroču glabāšanu vienību atbalsta punktos un dzīvesvietā.
6. Nodrošināsim bruņojumu un materiāli tehniskos līdzekļus NBS Sauszemes spēkiem. Veidosim NBS jaunas spējas, jo īpaši pretgaisa aizsardzību un krasta aizsardzību, kā arī palielināsim NBS skaitlisko sastāvu, pilnveidojot sauszemes spēkus.
7. Attīstīsim visaptverošas valsts aizsardzības sistēmu, stiprinot valsts institūciju, pašvaldību un visas sabiedrības gatavību krīzes un valsts apdraudējuma situācijām, informējot un rīkojot mācības. Stiprināsim sabiedrības psiholoģisko noturību un pretestību dezinformācijai.
8. Stiprināsim jaunatnes patriotisko un valstisko audzināšanu. Attīstot piederības sajūtu Latvijai, paplašināsim Jaunsardzes kustību, kā arī ieviesīsim valsts aizsardzības mācību kā obligātu priekšmetu vidējās izglītības posmā.

9. Stiprināsim valsts kiberdrošību un nacionālās kibersardzības spējas. Lai pilnveidotu noturību pret kiberuzbrukumiem un mazinātu digitālās drošības riskus, veidosim Nacionālo kiberdrošības centru un uzlabosim kiberdrošības pārvaldību valstī. Stiprināsim sabiedrības spēju gudri lietot tehnoloģiskos risinājumus un apgūt prasmes sevis aizsardzībai kiberdrošības izaicinājumu apstākļos.
10. Atbalstīsim nacionālās aizsardzības industrijas attīstību. Stiprināsim vietējās industrijas spējas nodrošināt NBS operacionālās pamatvajadzības jebkuros apstākļos, kā arī dot ieguldījumu ES un NATO militāro spēju attīstībā. Veicināsim inovācijas un jaunu produktu izstrādi aizsardzības jomas vajadzību nodrošināšanai. Aizsardzības jomas iepirkumos tiks ievērots piegāžu drošības princips.

Iekšējā drošība un sabiedriskā kārtība

Iekšējā drošība un efektīvs krīžu pārvaldības mehānisms ir būtisks priekšnoteikums valsts neatkarības nodrošināšanai. Aktīvi veicināsim sabiedrības noturību pret dažādu veidu hibrīdapdraudējumiem, stiprināsim mehānismu cīņai pret Krievijas agresīvo politiku atbalstošo organizāciju un personu darbību, pilnveidojot iekšlietu dienestu un valsts drošības iestāžu darbu un likumdošanas bāzi. Palielināsim sabiedriskās kārtības un drošības finansējumu (atbilstoši valsts budžeta funkciju klasifikācijai – policija, tiesa, un prokuratūra, robežsardze un migrācija, ugunsdrošība un glābšana, starpnozaru funkcijas, KNAB), lai 2026. gadā tas sasniegtu 2,5 % no iekšzemes kopprodukta.

11. Pilnveidosim krīžu vadības sistēmu, izveidojot Krīžu vadības centru un valstiska līmeņa starpinstitucionālu krīžu komunikācijas mehānismu.
12. Pārskatīsim valsts civilās aizsardzības sistēmu kā nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļu.
13. Izstrādāsim un ieviesīsim valsts un novadu līmeņa katastrofu risku samazināšanas un pārvaldības stratēģiju.
14. Veiksime valsts materiālo rezervju sistēmas revīziju un pilnveidosim to atbilstoši risku analīzei;
15. Pilnveidosim agrīnās brīdināšanas sistēmu.
16. Turpināsim īstenot Ukrainas civiliedzīvotāju mērķtiecīgu starpinstitucionālu atbalstu, veicinot viņu sociālekonomisko iekļaušanos sabiedrībā un nodrošinot nepieciešamā valsts budžeta finansējuma piešķiršanu atbalsta pasākumiem.

17. Izstrādāsim un ieviesīsim jaunu iekšlietu dienestu darbinieku atalgojuma sistēmu, nodrošinot atbalstu konkurētspējīgas atlīdzības un sociālo garantiju iespējām iekšlietu sistēmās nodarbinātajiem, lai novērstu kritisku personāla nepietiekamību, kas noved pie iekšējās drošības pakalpojumu intensitātes un sniegšanas sabiedrībai būtiskiem ierobežojumiem.
18. Stiprināsim valsts drošības iestāžu kapacitāti, lai novērstu nacionālās drošības apdraudējumus, Krievijas dezinformācijas izplatību un agresijas attaisnošanu.
19. Nodrošināsim Iekšējās drošības akadēmijas konsorcijs darbības uzsākšanu un attīstību.
20. Nodrošināsim iekšējās drošības pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras, speciālā transporta, aprīkojuma, speciālo līdzekļu un ekipējuma iegādi, uzturēšanu un atjaunošanu, uzņemoties valsts budžeta ilgtermiņa finanšu saistības.
21. Nodrošināsim valsts ārējās robežas izbūvi, stiprinot Eiropas Savienības robežas drošību, kā arī nodrošināsim nepieciešamo personāla mobilitāti un aprīkojumu. Īstenosim efektīvu stratēģiju, novēršot nelegālās imigrācijas un pārrobežu organizētās noziedzības riskus uz ārējās robežas. Pārskatīsim Imigrācijas likuma normas un kontrolējošo iestāžu darbu, kam jānovērš nelikumīga personu ieceļošana un uzturēšanās Latvijas Republikas teritorijā.
22. Īstenosim Eiropas Savienības un nacionālajai drošībai būtiskus digitalizācijas un inovācijas projektus, maksimāli stiprinot digitalizāciju iekšlietu sistēmā.
23. Sadarbībā ar pašvaldībām paplašināsim pašvaldības policijas kompetenci un atbildību.
24. Sadarbībā ar pašvaldībām un vienojoties par finansiālo saistību dalīšanu, stiprināsim brīvprātīgo ugunsdzēsības posteņu darbību reģionos.

Tiesiskums un cīņa pret korupciju

Tiesiskums ir Latvijas kā demokrātiskas tiesiskas valsts pamatprincips un viens no svarīgākajiem valsts iekšējās un ārējās drošības stūrakmeņiem. Mūsu mērķis ir ikviena cilvēka pamattiesību aizsardzība, kā arī tiesu varas neatkarības un kapacitātes stiprināšana, lai vairotu sabiedrības uzticēšanos tiesu varai un valstij kopumā. Tikpat būtiski ir stiprināt arī valsts spējas novērst un apkarot valsts varas prettiesisku izmantošanu – korupciju – visos līmeņos.

25. Stiprināsim tiesiskumu un likuma varu, ievērojot tiesiskas un demokrātiskas valsts pamatprincipus un vērtības, ieviešot efektīvu Satversmes tiesas un citu tiesu nolēmumu izpildes mehānismu.
26. Nodrošināsim Latvijas Republikas Satversmē, Eiropas Savienības un starptautiskajās tiesību normās nostiprināto cilvēka tiesību efektīvu ievērošanu.
27. Nodrošināsim vienā mājsaimniecībā kopīgi dzīvojošu cilvēku tiesību un interešu aizsardzību neatkarīgi no dzimuma un vecuma.
28. Turpināsim darbu pie okupācijas seku novēršanas un vēsturiskā taisnīguma atjaunošanas.
29. Stiprināsim tiesu neatkarību un kapacitāti, tai skaitā sekmējot tiesu varas un izmeklēšanas institūciju darbinieku izglītību un kvalifikācijas paaugstināšanu. Turpināsim darbu pie Tieslietu akadēmijas izveides.
30. Nostiprināsim Tieslietu padomes statusu un funkcijas jautājumos, kas saistīti ar tiesu varas budžetu, personālpolitiku, darba organizāciju un infrastruktūru.
31. Nodrošināsim personas pieeju tiesai un personas tiesību un interešu efektīvu aizsardzību tiesu sistēmā, tostarp pilnveidojot izmeklēšanas un tiesvedības procesus, pabeidzot e-lietas ieviešanu un nodrošinot sekmīgu tās darbību, attīstot tiesu e-pakalpojumus, kā arī veicinot personas motivāciju un iespējas aizstāvēt savas tiesības.
32. Uzlabosim tiesu sistēmas efektivitāti investīciju aizsardzībā un veicināsim uzņēmējdarbības vides uzticēšanos tiesas un tiesnešu neatkarībai.
33. Stiprināsim izmeklēšanas iestāžu sistēmu, nodrošinot ātrāku un efektīvāku kriminālprocesa norisi.
34. Rūpēsimies par efektīvu cietušo interešu ievērošanu un aizstāvību kriminālprocesā.
35. Reformēsime kriminālsodu izpildes sistēmu, pieņemot jaunu Kriminālsodu izpildes likumu.
36. Attīstīsim noteiktajiem cilvēktiesību standartiem atbilstošu ieslodzījuma vietu infrastruktūru.
37. Sekmēsime resocializācijas sistēmas attīstību un pilnveidosime probācijas sistēmu, lai veicinātu likumpārkāpumus izdarījušo personu sociālo iekļaušanos.

38. Attīstīsim nepilngadīgajiem labvēlīgu tiesisko vidi. Veidosim sistēmu, kas reaģē uz bērnu likumpārkāpumiem ar tādiem pasākumiem, kas ievēro bērnu vajadzības, nodrošina viņu socializāciju un jaunu likumpārkāpumu novēršanu.
39. Sekmēsīm zemesgrāmatu publiskās ticamības principa ievērošanu un nekustamā īpašuma labticīgā ieguvēja aizsardzību.
40. Nodrošināsim interešu pārstāvības atklātību, iedzīvinot Interešu pārstāvības atklātības likumu.
41. Īstenosim mantojuma tiesību reformu, modernizējot mantojuma tiesību regulējumu un pielāgojot to mūsdienu tiesību attīstības tendencēm un prasībām.
42. Īstenosim nesaudzīgu cīņu pret korupciju, nodrošinot efektīvu nacionālo pretkorupcijas politiku, stiprinot KNAB kapacitāti, kā arī veicinot neiecietību pret korupciju publiskajā un privātajā sektorā.

Ārlietas

Latvijas ārpolitikas uzdevums ir Latvijas neatkarības ilgtspējas nostiprināšana un neatgriezeniskuma nodrošināšana. Latvijas ārpolitikas galvenie mērķi ir ilgtspējīga ārējā drošība, ekonomiskā attīstība, sabiedrības labklājība un starptautiskais tiesiskums. Latvijas ārpolitikā turpināsim nelokāmu rietumu ģeopolitisko orientāciju un iestāsimies par noteikumos balstītas starptautiskās kārtības un sadarbības sistēmas saglabāšanu un attīstību.

43. Stiprināsim NATO kā Eiropas drošības garanta pozīcijas un ciešas transatlantiskās attiecības ar ASV un Kanādu.
44. Sniegsim politisku, militāru, finansiālu, humānu un ekonomisku atbalstu Ukrainai cīņā pret Krievijas agresiju, turpinot piegādāt Ukrainai bruņojumu un ekipējumu un apmācot Ukrainas bruņoto spēku karavīrus, kā arī aicināsim uz šādu rīcību partnerus un starptautisko sabiedrību. Aktīvi iesaistīsimies Ukrainas atjaunošanas un stiprināšanas procesos. Atbalstīsim dinamisku Ukrainas integrāciju Eiropas Savienības un NATO struktūrās. Iestāsimies par īpaša tribunāla izveidi Krievijas agresijas noziegumu pret Ukrainu izmeklēšanai un sodīšanai. Turpināsim dalību starptautiskajās tiesvedībās pret Krieviju par tās pastrādātajiem kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci Ukrainā.
45. Iestāsimies par stingru un plašu sankciju politiku pret Krievijas Federāciju un Baltkrieviju, kā arī Krievijas Federācijas izolāciju starptautiskajās organizācijās tik ilgi, līdz tā pilnībā izbeigs agresiju pret Ukrainu un sāks ievērot starptautisko tiesību principus un starptautiskās saistības, ko pati

uzņēmusies. Iestāsimies par Ukrainas teritoriālās vienotības atjaunošanu tās starptautiski atzītajās robežās.

46. Veicināsim iekšēji un ārēji spēcīgas Eiropas Savienības tālāku nostiprināšanos kā globāli ietekmīgu nacionālu valstu savienību, kuru vieno kopīgas demokrātiskās vērtības un atbalsts cilvēktiesībām. Padziļināsim gan Baltijas valstu, gan Baltijas un Ziemeļvalstu (NB8) sadarbību, kā arī šāda formāta attiecību intensificēšanu ar Apvienoto Karalisti, veicinot drošību, labklājību un ilgtspēju reģionā, tādējādi sniedzot ieguldījumu Eiropas Savienības attīstībā. Stiprināsim sadarbību Eiropas ziemeļu un dienvidu ass valstu starpā, īpašu uzmanību pievēršot Trīs jūru iniciatīvas (Baltijas, Melnās un Adrijas jūras) sadarbības formātam.
47. Atbalstīsim vienotas un Eiropas Savienības līgumos balstītas Eiropas Savienības ārējās un drošības politikas veidošanu, kas stiprina Eiropas Savienību kopumā. Atbalstīsim tādu Eiropas Savienības drošības un aizsardzības politiku, kas ir saskaņota ar NATO. Uzstāsim uz nepieciešamību konsekventi aizsargāt Eiropas Savienības ārējās robežas. Iestāsimies pret obligātu migrantu pārdales sistēmas ieviešanu. Iestāsimies par Eiropas Savienības dalībvalstu vienotu politiku attiecībās ar Ķīnu.
48. Veicināsim stabilitāti, drošību un ilgtspējīgu attīstību Eiropas Savienības kaimiņu reģionos, izmantojot Eiropas kaimiņu politikas instrumentus. Stiprināsim attīstības sadarbības politikas instrumentus un palielināsim tiem pieejamo finansējumu.
49. Atbalstīsim Eiropas Savienības paplašināšanos, tādējādi stiprinot Latvijas ilgtermiņa nacionālās intereses un demokrātijas, drošības, stabilitātes un tiesiskuma nostiprināšanos Eiropā. Atbalstīsim tikai tādu kandidātvalstu uzņemšanu Eiropas Savienībā un NATO, kuras pilnībā atbalsta un īsteno šo organizāciju ārpolitiku.
50. Iestāsimies par nepieciešamību veikt plašas reformas ANO. Nodrošināsim Latvijas sekmīgu kandidēšanu ANO Drošības padomes nepastāvīgās dalībvalsts vēlēšanās uz 2026.–2027. gada termiņu, tādējādi radot nebijušas iespējas starptautiskajā darba kārtībā aizstāvēt Latvijas un reģiona drošībai būtiskākos jautājumus un stiprināt starptautisko tiesiskumu.
51. Īstēnosim vienotu, dinamisku un mērķtiecīgu diasporas politiku, kas balstās koordinētā starpnozarju pieejā. Līdzās latviešu valodas un kultūras stiprināšanai un remigrācijas veicināšanai veidosim ciešāku sadarbību tautsaimniecībā un zinātnē, Latvijas ārējā tēla stiprināšanā un talantu piesaistē darbam Latvijā un Latvijai nozīmīgu starptautiskās darbakārtības

jautājumu virzīšanā, kā arī diasporas pilsoniskās un politiskās līdzdalības veicināšanā.

52. Lai efektīvi pārstāvētu valsti starptautiski, līdzdarbotos Latvijas ārējās drošības stiprināšanā un Latvijas juridisko un fizisko personu interešu aizsardzībā, spēcīnāsim Latvijas ārlietu dienestu, palielinot darbinieku atalgojumu, tostarp dienestam ārvalstīs, kā arī uzlabosim darbinieku laulāto sociālās garantijas. Paplašināsim Latvijas pārstāvniecību tīklu ārvalstīs atbilstoši valsts politiskajām un ekonomiskajām interesēm.
53. Starptautiski pastiprināti pievērsīsimies cīņai pret dezinformāciju, lai aizsargātu demokrātiju un cilvēktiesības un novērstu nelikumīga vai sabiedrībai un indivīdam kaitnieciska saturs izplatību.

II. IZGLĪTĪBA

Izglītības sistēmas pamats ir katra indivīda, nozares, sabiedrības un valsts interešu harmoniska savienošana. Ikvienam ir jānodrošina iespēja iegūt kvalitatīvu, iekļaujošu izglītību neatkarīgi no dzīvesvietas, nozarē strādājošiem – konkurētspējīgu atalgojumu, samērīgu darba slodzi un iespēju izaugsmei. Latvijas attīstībai nepieciešami cilvēki, kuri spēj radīt un eksportēt pasaulē inovatīvus produktus un pakalpojumus. Mēs vēlamies veidot harmonisku, saliedētu sabiedrību, kur cilvēki – Latvijas patrioti – veido latviskas valsts politisko nāciju.

Mēs apņemamies, īstenojot jaunas reformas vai pilnveidojot uzsāktās, visās izglītības pakāpēs nodrošināt atbilstošus resursus to kvalitatīvai un savlaicīgai ieviešanai, kā arī iesaistīt nozares sociālos un sadarbības partnerus, izveidojot nozares padomi.

Mūsu mērķis ir panākt, lai līdz 2030. gadam Latvija būtu OECD PISA pētījuma rezultātos starp 10 līderiem pasaulē.

Valsts valoda

54. Lai nostiprinātu latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas un sabiedrību vienojoša pamata lietošanu ikdienas saziņā, mazināsim krievu un citu svešvalodu pašpietiekamību, stiprināsim valsts valodas politikas īstenošanas koordināciju, tostarp publiskajā un privātajā sektorā ieviešot praksi ar Latvijas iedzīvotājiem sazināties tikai valsts valodā, veidojot valstiski vienotu un koordinētu latviešu valodas apguvi pieaugušajiem,

tostarp ar Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu veidojot vienotu un centralizētu valsts valodas apguves sistēmu Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem, Ukrainas civiliedzīvotājiem, ES, EEZ, OECD, Šveices konfederācijas un trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi apmetušies uz dzīvi Latvijā.

55. Nodrošināsim Izglītības likuma un Vispārējās izglītības likuma izpildi pārejai uz mācībām tikai latviešu valodā trīs gadu laikā vispārējās izglītības pirmsskolas un pamatizglītības pakāpēs, tai skaitā izstrādāsim vadlīnijas nepieciešamajai rīcībai un tās atbalsta mehānismus dažādām grupām.
56. Pamatizglītībā uzsāksim pakāpenisku pāreju uz otro svešvalodu kādā no Eiropas Savienības valstu valodām.
57. Saglabāsim un attīstīsim Latvijas lingvistisko bagātību, attīstot un nostiprinot latgaliešu rakstu valodu un veicinot lībiešu valodas vitalitāti, tai skaitā nodrošinot latgaliešu valodas un novadmācības (latgaliešu valodā) apguvi kā Latgalē, tā arī ārpus tās.

Izglītības pārvaldība

58. Nodrošināsim izglītības digitālo transformāciju skolēnu un studentu mācīšanās pieredzes un izglītības pieejamības veicināšanai, tostarp pieaugušo izglītībā. Īstenosim izglītības sistēmas procesu un satura digitalizāciju, lai efektīvizētu pakalpojumus un iekšējos procesus un samazinātu administratīvo slogu lietotājiem.
59. Lai visos izglītības posmos nodrošinātu izglītības kvalitāti un efektīvi ieviestu izglītības satura reformas, nodrošinot atbilstošus resursus, pilnveidosim jēgpilnu, efektīvu, uz zinātniski pārbaudītiem kritērijiem balstītu izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu (ieskaitot STEM priekšmetos), kā arī stiprināsim izglītības iestāžu vadību un ikgadēju padziļinātu valsts pārbaudes darbu rezultātu analīzi.
60. Veidosim fiziski un emocionāli drošu un no vardarbības brīvu izglītības vidi.
61. Izstrādāsim uz datiem un valsts ekonomiskās un sociālās attīstības plāniem balstītu nozares cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju, kuras sasniedzamos mērķus integrēsim Izglītības attīstības un Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēs. Sadarbībā ar līdzatbildīgajām institūcijām veiksime ikgadēju progresa novērtējumu un attiecīgu rīcības plānu korekciju.
62. Virzīsimies uz sabalansētu skolu tīklu atbilstoši demogrāfiskajai situācijai, nodrošinot mācību kvalitāti, izglītības pieejamību un pedagogu darba

samaksas paaugstināšanas grafiku. Izvērtēsim Eiropas Savienības ārējās robežas skolu tīkla vajadzības.

63. Izveidosim pedagogu sagatavošanas, atbalsta un motivācijas sistēmu pedagogu piesaistei, noturēšanai, kā arī izaugsmei visos izglītības līmeņos. Pārskatīsim valsts pasūtījumu augstskolām, nodrošinot mūsdienu prasībām atbilstošu pedagogu sagatavošanu, pietiekamu budžeta vietu skaitu valsts valodas, ES valodu un STEM priekšmetos.
64. Nodrošināsim pedagoga darba stundas samaksu vismaz 120% no vidējās darba samaksas sabiedriskajā sektorā strādājošajiem.

Izglītības saturs un kvalitāte

65. Veiksim projekta "Skola 2030" ieviešanas izvērtējumu, veicot tajā nepieciešamās izmaiņas. Izveidosim optimālu izglītības satura pārvaldības modeli.
66. Sekmēsīm uzņēmējdarbības programmu, tai skaitā "Junior Achievement Latvia" izmantošanu visās Latvijas skolās.
67. Nodrošināsim optimālu līdzsvaru starp STEM un citu mācību priekšmetu mācīšanu, vienlaikus gādājot par kvalitatīvam izglītības procesam nepieciešamajiem resursiem – infrastruktūru, koprades mācību līdzekļiem un e-resursiem dabaszinātņu un tehnoloģiju jomu stiprināšanai, kā arī STEM jomas popularizēšanai.
68. Nodrošināsim visaptverošu, strukturētu, individuālām vajadzībām atbilstošu atbalsta pasākumu kopumu bērnu un jauniešu attīstības vajadzību, tai skaitā speciālo vajadzību, atbalstam. Organizējot iekļaujošu izglītību, gādāsim arī par talantu attīstību.
69. Nodrošināsim finansējuma pieaugumu atbalsta personāla darbam izglītības iestādēs visā Latvijas teritorijā, izstrādājot kritērijus atbalsta personāla nodrošināšanai visās izglītības iestādēs.
70. Virzīsimies uz obligātas vidējās izglītības ieviešanu, iekļaujot arī valsts pārbaudes darbu kādā no dabaszinātņu priekšmetiem.
71. Vispārējās vidējās izglītības saturā ieviesīsim veselības pratības, Valsts aizsardzības mācību un patriotisma veicināšanas programmu, stiprināsim Latvijas iedzīvotāju nacionālo pašapziņu un Latvijas Republikas Satversmē noteikto vērtību īstenošanu dzīvē.

Profesionālā un pieaugušo izglītība

72. Pilnveidosim profesionālās ievirzes un profesionālās izglītības programmu finansēšanu, virzoties uz profesionālās izglītības ekselenci un starptautisko

konkurētspēju, attīstot ilgtspējīgu profesionālās izglītības saturu, tai skaitā eksamināciju. Nodrošināsim, ka profesionālā izglītība ir prestiža, atbilstoši finansēta, stratēģiski specializēta un ar nozīmīgu darba devēju iesaisti tās īstenošanā.

73. Izstrādāsim valsts stratēģiju, lai sasniegtu skolēnu skaita proporciju 50/50 vispārējā un profesionālajā izglītībā, paredzot atbilstošu izglītības finansējuma pārdali ekonomikas attīstību veicinošām programmām, nodrošinot karjeras atbalstu skolēniem. Veicināsim skolēnu izvēli turpināt mācības profesionālajā izglītībā.
74. Turpināsim izglītības satura reformu atbilstoši darba prasmju un tirgus pieprasījuma līdzsvaram, efektīvizējot pārkvalifikāciju, integrējot digitālās kompetences, veicinot darba vidē balstītas mācības pieaugušajiem un nosakot vienotu koordināciju pieaugušo izglītībā.

Augstākā izglītība, zinātne un inovācija

75. Palielināsim pētniecības un attīstības kopējo finansējumu ne mazāk kā 1,5% no IKP, ieviešot Latvijas Viedās specializācijas stratēģiju, īstenojot starptautisko sadarbību un sadarbību ar industriju, piesaistot starptautisko finansējumu, primāri orientējoties uz "Apvārsnis Eiropa" programmu un piedalīšanos pasaules līmeņa pētniecības organizācijās, kā arī paplašinot inovāciju fonda darbību atbilstoši caurspīdības, godīgas konkurences un rezultativitātes principiem. Veicināsim inovāciju procesu pētniecības organizācijās.
76. Investēsim zinātnes universitāšu konkurētspējā, panākot zinātnes universitāšu iekļūšanu starptautisko reitingu Top 500.
77. Lai uzlabotu augstākās izglītības kopējo kvalitāti un konkurētspēju, atbilstoši Latvijas tautsaimniecības pieprasījumam pilnveidosim augstākās izglītības un zinātnes finansēšanas modeļus, nodrošinot reālām izmaksām atbilstošu finansējumu.
78. Nesamazinot valsts finansēto budžeta vietu skaitu, atbalstīsim virzību uz plašāku augstākās izglītības pieejamību Latvijas studējošajiem un pārskatīsim vienas studiju vietas bāzes finansējumu.
79. Turpināsim attīstīt zinātnes universitāšu ekosistēmas kā Latvijas augstākās izglītības sistēmas mugurkaulu, pilnveidojot Latvijas augstskolu un zinātnisko institūciju tīklu. Noteiksim augstskolu, koledžu lomu un specifiskās funkcijas, tai skaitā reģionu attīstībā.
80. Izveidosim efektīvu kvalitātes nodrošināšanas mehānismu augstākajā izglītībā, kura sastāvdaļa būs zinātnisko institūciju darbības starptautiskais novērtējums. Pārejot uz institucionālo akreditācijas modeli, atcelsim iepriekšējo augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas procesu.

81. Veiksim datos balstītu analīzi un izstrādāsim mehānismu, lai samazinātu studentu skaita atbirumu augstskolās.
82. Veidosim vienotu regulējumu augstākajā izglītībā un zinātnē, tai skaitā ieviešot jaunu akadēmiskās karjeras modeli un tenūras profesūras atbalsta fondu, izstrādāsim Zinātnes universitāšu likumu.
83. Izveidosim inovācijas ekosistēmu Latvijā, kas iekļauj publisko un privāto sektoru. Sakārtosim intelektuālā īpašuma jautājumu publiskā sektora zinātniskajos institūtos, lai veicinātu ne tikai inovāciju procesu augstskolās un zinātniskajās institūcijās, bet arī jaunu tehnoloģiju un produktu izstrādi un izgudrojumu patentēšanu un valorizāciju.
84. Turpināsim kvalitatīvas kultūrizglītības sistēmas pilnveidi, atbalstot virzību uz izcilību visos kultūrizglītības līmeņos, sākot no profesionālās ievirzes un vidējā līmeņa kultūrizglītības līdz mākslu un kultūras universitāšu izglītībai, nodrošinot programmu starptautisku konkurētspēju, pēctecību, elastīgi pielāgojot izglītības programmas atbilstoši laikmeta, kultūras un radošā sektora darba tirgus prasībām.
85. Veicināsim izglītības eksportu, piesaistot augsti motivētus ārvalstu studentus, mazinot administratīvo slogu.
86. Sniegsim atbalstu Ukrainas studentiem un pētniekiem, kuri izvēlējušies studēt un strādāt Latvijas augstskolās un zinātniskajos institūtos.

Sports, jaunatnes politika un interešu izglītība

87. Pilnveidosim sporta nozares tiesisko regulējumu, finansēšanas un pārvaldības sistēmu, tai skaitā pārskatot nevalstiskajām sporta organizācijām valsts deleģētos uzdevumus, kā arī izveidosim ilgtermiņā prognozējamu finansēšanas modeli augstu sasniegumu sportā, tai skaitā paralimpiskajā kustībā.
88. Attīstīsim sporta infrastruktūru, sekmēsīm tās pieejamību.
89. Nodrošināsim prioritāti bērnu un jauniešu sporta attīstībai.
90. Palielināsim veselību veicinošu sporta aktivitāšu pieejamību visām sabiedrības grupām visos reģionos, it īpaši bērniem un jauniešiem, kā arī pārskatīsim valsts un pašvaldību lomu sporta izglītības programmu finansēšanā.
91. Izstrādāsim valsts vadlīnijas jaunatnes politikā un nodrošināsim patstāvīgo finansējumu jauniešu vajadzību izpētei, kā arī valsts mērķdotācijas pašvaldību pamatfunkcijas – darba ar jaunatni – īstenošanai un patstāvīgo bāzes finansējumu nacionāla mēroga jaunatnes organizācijām.

92. Pilnveidosim interešu izglītības sistēmu, veicot nepieciešamās pārmaiņas, lai nodrošinātu kvalitatīvas un pieejamas interešu izglītības programmas, tai skaitā tehniskās jaunrades un radošo industriju programmas.

III. ENERĢĒTIKA, KLIMATS UN VIDE

Globālā cīņā pret klimata pārmaiņām jāpanāk būtiska siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana un taisnīga Eiropas zaļā kursa ieviešana, konsekventi turpinot ceļu uz klimatneitralitāti. Valsts enerģētiskās pašpietiekamības pamatā ir elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšana, primāri attīstot atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā arī nodrošinot stabilas sašķidrinātās dabasgāzes piegādes. Priekšnoteikums tautsaimniecības attīstībai ir energoefektivitāte, sekmējot to visās tautsaimniecības nozarēs. Aprites ekonomikai jāklūst par visaptverošu, tai skaitā samazinot poligonos apglabājamo sadzīves atkritumu īpatsvaru un veicinot otrreizējo materiālu izmantošanu tautsaimniecībā. Veicināsim sabiedrības ikdienas paradumu maiņu, samazinot patēriņu, atbalstot bezatkritumu dzīvesveidu un bioloģiski ražotu produktu izvēli, kā arī veselīgu atpūtu dabā. Mērķi sasniedzami, realizējot kopēju pārvaldību un koordināciju klimata un enerģētikas jomās.

Enerģētika

93. Nodrošināsim virzību uz Latvijas enerģētisko pašpietiekamību, sekmējot bezemisiju tehnoloģiju un atjaunojamo energoresursu izmantošanu enerģijas ražošanā, panākot Latvijas enerģētisko neatkarību no Krievijas un stabilizējot enerģijas ražošanas sektora piedāvājumu tautsaimniecībai, izskatot iespējas palielināt elektroenerģijas ģenerācijas jaudas, tai skaitā izpētot modulārās atomelektrostacijas saražotās elektroenerģijas integrāciju enerģētikas sistēmā. Veicināsim enerģijas akumulācijas tehnoloģiju attīstību.
94. Panāksim būtisku atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudu pieaugumu un eksportu, nodrošinot investīciju piesaisti un birokrātijas šķēršļu mazināšanu saules, sauszemes vēja un atkrastes vēja parku izveidei, tai skaitā turpinot Latvijas valsts stratēģisko vēja parku būvniecību uz valstij un pašvaldībai piederošām zemēm un Latvijas teritoriālajos ūdeņos. Nodrošināsim ilgtermiņa prognozējamu investīciju vidi atjaunojamo energoresursu jaudas ģenerācijas un akumulācijas projektiem.
95. Lai nodrošinātu atjaunojamo energoresursu strauju integrāciju, izveidosim tādu regulācijas vidi (pārvaldību), kas nodrošinās optimālu elektroapgādes

sistēmas darbību, efektīvi izmantojot jau esošo sistēmu un mazinot nepieciešamību pēc būtiskām papildu investīcijām.

96. Veicināsim elektrifikācijas attīstību Latvijā, ieviešot speciālus vienkāršotus un ekonomiskus pārvades tīkla pieslēguma un tīkla pakalpojuma tarifa struktūras risinājumus.
97. Izveidojot sašķidrinātās dabasgāzes termināli Skultē, kas pilnībā izmantotu Inčukalna pazemes gāzes krātuves sniegtās priekšrocības, izvērtēsim tā perspektīvu no ekonomiskajiem un drošības aspektiem, lai neradītu papildu finansiālo slogu patērētājiem un nenonāktu pretrunā ar vides aizsardzības politiku, klimata politikas mērķiem un iedzīvotāju interesēm. Panāksim stabilas sašķidrinātās dabasgāzes piegādes un tās cenu.
98. Palielināsim ekonomiski pamatotas enerģijas pašražošanu un pašpatēriņu tautsaimniecībā, sekmējot energokopienveidošanos un attīstību.
99. Veicināsim energoefektivitātes uzlabošanu, tai skaitā ēku energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanas veicināšanu siltumapgādē, aukstumapgādē un rūpniecībā. Pārskatīsim daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes veicināšanas pasākumu atbalstu, sniedzot iespēju veikt energoefektivitātes pasākumus, sadalot aktivitātes daļās. Ieviesīsim tipveida projektus daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes/renovācijas veikšanai. Sekmēsīsim siltumapgādes uzņēmumu iesaisti ēku energoefektivitātes pasākumu realizācijā.
100. Sekmēsīsim atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu transportā, tai skaitā esošā dzelzceļa elektrifikācijas, elektroautomobiļu uzlādes tīkla, kā arī sabiedriskā transporta sistēmas izmantošanas paplašināšanu.
101. Sekmēsīsim uz atjaunojamiem dabas resursiem balstītu centralizēto siltumapgādes sistēmu attīstību un paplašināšanos. Veicināsim pieslēgšanos centralizētām siltumapgādes sistēmām.
102. Ieviesīsim efektīvu un caurskatāmu atjaunojamo energoresursu elektrostaciju, ražošanas iekārtu nojaukšanas un utilizācijas regulējumu, kas nosaka uzstādīto iekārtu ilgtspējīgas demontāžas kārtību pēc to darbības izbeigšanas.
103. Sekmēsīsim Baltijas valstu sadarbību enerģētikas nozares kopējai attīstībai un koordinācijai, tai skaitā īstenošīsim Baltijas energosistēmas sinhronizāciju ar Kontinentālās Eiropas energosistēmu līdz 2025. gada beigām.
104. Veicināsim vietējo dabas resursu izmantošanu apkurē nolūkā mazināt apkures izmaksas.

105. Pārskatīsim Latvijas nacionālo enerģētikas un klimata plānu, ņemot vērā straujākas pārejas nepieciešamību no fosilajiem energoresursiem uz atjaunojamajiem energoresursiem, kā arī ņemot vērā siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķus. Plāna izstrādi un ieviešanu koordinēsīm ar iesaistītajām pusēm (sadales un pārvades tīklu operatori, regulators un nevalstiskās organizācijas), nosakot skaidrus īstermiņa, vidēja un ilgtermiņa mērķus.
106. Nodrošināsim energoresursu rezerves krīzes situāciju pārvarēšanai.

Klimats un vide

107. Vispusīgi un sociāli taisnīgi ieviesīsim Eiropas zaļo kursu, virzoties uz klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2050. gadam, Eiropas zaļā kursa pakotnē noteikto mērķu un "Gatavi mērķrādītājam 55%" ("Fit for 55") klimata mērķu īstenošanu, ņemot vērā valsts attīstības mērķus un sociālo drošību, par prioritāti izvirzot Latvijas konkurētspēju reģionā un sabalansētas un ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstību. Nodrošināsim zinātnē balstītu lēmumu pieņemšanu, regulāru sabiedrības līdzdalību un mehānismus publiskā finansējuma izsekojamībai Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā.
108. Nodrošināsim atbalstu pētniecībai, lai sasniegtu izvirzītos klimatneitralitātes mērķus, tai skaitā palielināt finansējumu pētījumiem, kas izstrādā un rada klimatneitrālus produktus un tehnoloģijas. Atbalstīsim tādu pētniecību un inovācijas, kas pakāpeniski maina eksporta struktūru no zemas pievienotās vērtības uz precēm ar augstu pievienoto vērtību. Atbalstīsim uzņēmumus, kas finansē pētniecības projektus un ievieš radītos produktus un tehnoloģijas.
109. Realizējot kopēju pārvaldību enerģētikas un klimata jomās, kā arī horizontālu enerģētikas un klimata politikas ieviešanas koordināciju tautsaimniecības nozarēs, izveidosim Klimata un enerģētikas ministriju.
110. Samazināsim poligonos apglabājamo sadzīves atkritumu īpatsvaru, paplašinot ražotāju atbildības sistēmu. Veicināsim iepakojuma izmantošanu pārstrādei, nosakot pārstrādājamā iepakojuma definīciju normatīvajos aktos. Izveidosim pilnvērtīgu normatīvo regulējumu preču atkārtotas izmantošanas attīstīšanai un otrreizējo izejvielu izmantošanai.
111. Panāksim ekonomiski efektīvu un pārdomātu resursu izmantošanu, attīstot aprites ekonomiku, pilnveidojot zaļā publiskā iepirkuma regulējumu, lai veicinātu tā plašāku lietojumu, kā arī ieviešot īpašu pasākumu programmu sabiedrības ikdienas paradumu maiņai, atbalstot bezatkritumu dzīvesveidu un vietējo, bioloģisko produktu izvēli.

112. Pilnveidosim un ieviesīsim regulējumu atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai atkārtoti izmantojamiem materiāliem.
113. Atbalstīsim bioloģisko atkritumu reģenerāciju biogāzes stacijās ar efektīvu iegūtās gāzes siltumspējas izmantošanu.
114. Aktīvi strādāsim pie dažādu klimata pārmaiņu radītu seku novēršanas un cēloņu mazināšanas, atbalstīsim pašvaldības plūdu risku, upju un Baltijas jūras krastu erozijas novēršanā.
115. Ievērojot, ka zināšanas un cilvēku izglītība ir zaļās domāšanas un saimniekošanas veida garantis, finansēsim pētījumus vides kvalitāti uzlabojošu darbību vai tehnoloģiju attīstībai, attīstīsim inovācijas un tehnoloģijas klimatneitralitātes un vides aizsardzības jomās.
116. Uzsāksim Latvijas dabas kapitāla uzskaites un monitoringa sistēmas veidošanu.

Dabas aizsardzība

117. Stiprināsim Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts vides dienesta, Vides pārraudzības valsts biroja un citu dabas aizsardzībā iesaistīto institūciju kapacitāti "ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam" mērķu sasniegšanai, kas ir Eiropas zaļā kursa būtisks elements un instruments vides piesārņojuma mazināšanai.
118. Novērsīsim Eiropas nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu stāvokļa pasliktināšanos un veicināsim tā uzlabošanos. Ieguldīsim līdzekļus sugu aizsardzības plānu un aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanas noteikumu izstrādē, kas mazinās neskaidrības mežu un lauku teritoriju apsaimniekošanas iespējās.
119. Veidosim aizsargājamo dabas teritoriju tīklu atbilstoši esošajai situācijai dabā pēc apdraudēto sugu, biotopu un dabas objektu klātesamības principa, salāgojot to ar saimnieciskām interesēm.
120. Rūpēsimies, lai ietekmes uz vidi aspekts tiktu ņemts vērā kā būtiska attīstības plānošanas sastāvdaļa visās tautsaimniecības un politikas plānošanas jomās.
121. Nodrošināsim, ka ikviena Latvijas nacionālā pozīcija vides politikas jomā tiktu skatīta arī caur enerģētiskās un saimnieciskās neatkarības prizmu, sabalansējot dabas aizsardzībai un lauksaimniecības/mežsaimniecības teritoriju izmantošanai paredzētās platības.
122. Pilnveidosim kompensāciju sistēmu un noteiksim atbilstīgus kompensāciju apjomus par saimnieciskās darbības, tai skaitā mežsaimnieciskās darbības, ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas

teritorijās un ierobežojumiem, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo un migrējošo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu saglabāšanu. Veicināsim racionālu dabas kapitāla izmantošanu un apsaimniekošanu, kā arī sabiedrības izpratni par dabas un vides kvalitāti kā cilvēka dzīves kvalitātes būtisku un neatņemamu sastāvdaļu un ekotūrisma elementu.

IV. KONKURĒTSPĒJA

Konkurētspēja ir izšķiroša Latvijas ekonomikas transformācijai, tomēr bez strukturālām izmaiņām un bez produktivitātes celšanas nebūs iespējams mainīt Latvijas izaugsmes trajektoriju. Galvenie izaicinājumi ir saistīti ar Latvijas spēju veikt tehnoloģisko modernizāciju, attīstīt inovācijas, paplašināt dalību globālajās un reģionālajās vērtību ķēdēs, izmantot digitalizācijas radītās iespējas, kā arī nodrošināt pārmaiņām atbilstoši kvalificētu darbaspēku.

Lai mazinātu Latvijas produktivitātes atpalicību no ES vidējā līmeņa un nodrošinātu virzību uz straujāku ekonomikas izaugsmi un visas sabiedrības labklājības pieaugumu, mums ir jāpalielina:

- augsto tehnoloģiju īpatsvars tautsaimniecības struktūrā,
- eksportspējīgo uzņēmumu skaits un eksporta apjoms,
- digitālo tehnoloģiju integrācija uzņēmumos,
- ieguldījumi zinātnē, pētniecībā un inovāciju jomā,
- produktīvi ieguldījumi pieaugušo izglītības sistēmā, lai nodrošinātu darbaspēka pāreju no neproduktīvām jomām uz augošām nozarēm.

Galvenie darbības virzieni konkurētspējas jomā līdzās valsts finanšu stabilitātes un ilgtspējas nodrošināšanai ir:

- privāto investīciju un inovāciju sistēmas veicināšana,
- ārvalstu tiešo investīciju palielināšana,
- uzņēmējdarbības vides uzlabošana,
- finanšu pakalpojumu paplašināšana,
- kapitāla tirgus tālāka attīstīšana,
- sabiedrības uzticības palielināšana un sistēmisks dialogs ar uzņēmējiem,
- ieguldījumi cilvēkkapitālā, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas pilnveidošana.

Valsts fiskālai politikai ir jānodrošina efektīva ekonomisko ciklu stabilizācija un ilgtspējīga publisko finanšu sistēma, kas nodrošina

pietiekamus finanšu resursus publiskajiem pakalpojumiem šodien un neuzliek pārmērīgu parāda slogu nākamajām paaudzēm.

Veidosim Latviju par valsti, kuras preču un pakalpojumu eksports apstiež importu, kur ir pieaugošs izglītotu iedzīvotāju īpatsvars, kas veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, kurā visi prot un ikdienā lieto valsts valodu. Radīsim priekšnoteikumus, lai Latvija būtu izaugsmes platforma eksportējošiem, energoefektīviem un produktīviem uzņēmumiem, kas rada zināšanu ietilpīgus pakalpojumus un tehnoloģiju ietilpīgus produktus.

Nodrošināsim Baltijā konkurētspējīgāko uzņēmējdarbības vidi un sadarbību ar nozari. Veicināsim iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti un iesaisti komercdarbības veikšanā, tostarp risinot ēnu ekonomikā vai kredītsaistību jūgos esošo iedzīvotāju atgriešanu legālajā ekonomikā, kā arī veicinot kapitāla un mājokļa pieejamību līdzvērtīgi visā Latvijas teritorijā. Stiprināsim datu analītikas kapacitāti un sekmēsime pieeju kvalitatīviem un aktuāliem datiem, lai īstenotu datus balstītu lēmumu pieņemšanu, nodrošinot sabiedrības informēšanu un iesaisti.

Finanšu sektora politika

123. Veidosim tādu finanšu sektora politiku, kas veicina un atbalsta ilgtspējīgu Latvijas tautsaimniecības attīstību, uzlabojot finansējuma pieejamību un nodrošinot konkurētspējīgus, ērtus, drošus un modernus finanšu pakalpojumus iedzīvotājiem un uzņēmumiem, tostarp valsts atbalstu pārdomāti koncentrējot uz tirgus nepilnību mazināšanu jomās ar lielāko ilgtermiņa atdeves potenciālu tautsaimniecībai.
124. Veidosim Latvijas iedzīvotājiem, uzņēmumiem un finanšu sektoram atbilstošu un samērīgu regulējumu, kas veicina stabilu, drošu un attīstībā virzītu finanšu sektoru, konkurenci finanšu pakalpojumu sniedzēju vidū, kas nodrošina konkurētspējīgu kapitāla pieejamību, kā arī inovācijām labvēlīgu finanšu pakalpojumu vidi.
125. Turpināsim attīstīt ar kaimiņvalstīm konkurētspējīgu kapitāla tirgu, paplašinot uzņēmumu pieeju finansējumam un investīciju iespējas ieguldījumiem Latvijas tautsaimniecībā. Valsts stratēģiskos aktīvus un kritisko infrastruktūru paturēsim valsts kontrolē. Atsevišķos gadījumos, ja tas nepieciešams kapitāla piesaistei un uzņēmuma attīstības nodrošināšanai, izmantosim tādas finanšu instrumentus, kas sekmē tautsaimniecības attīstību.

126. Ieviesīsim augstus pārvaldības standartus valsts kapitālsabiedrībās. Vērtēsim atsevišķu valsts kapitālsabiedrību apvienotas pārvaldības izveidi.
127. Integrēsim ilgtspējas aspektus finanšu sektora politikā, lai veicinātu pāreju uz klimata mērķu sasniegšanu, vienlaikus turpinot noteikt un novērot ar klimata un vides pārmaiņām saistītās ievainojamības un riskus, kuriem pakļauta Latvijas tautsaimniecība un finanšu sistēma.
128. Latvijas un finanšu sistēmas drošībai un stabilitātei īstenojam uz konkurētspējīgu līderību reģionāli un starptautiski vērstu finanšu noziegumu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu plūsmu caur Latviju novēršanu, popularizējot Latvijas panākumu pozitīvo ietekmi uz drošību, ekonomisko un sociālo labklājību, būtiski mazinot toleranci pret savtīgu un noziedzīgu interešu graujošo ietekmi uz finanšu sistēmas veselīgu darbību tautsaimniecības attīstībai. Veicināsim riskos balstītu pieeju, turpinot pilnveidot uzraugošo un kontrolējošo iestāžu darbības efektivitāti, vienlaikus atvieglojot godprātīgu iedzīvotāju un uzņēmumu piekļuvi pakalpojumiem.

Fiskālā politika

129. Veidosim preciklisku fiskālo politiku, lai būtu iespējams mērķtiecīgi sniegt atbalstu iedzīvotājiem un uzņēmējiem krīzes situācijā, un veikt ekonomikas transformāciju, nodrošinot straujāku eksporta un IKP izaugsmi.
130. Pakāpeniski samazināsim vispārējās valdības budžeta strukturālo deficītu līdz 0,5% no IKP 2025. gadā un turpmāk to uzturēsim šajā līmenī.
131. Ārpus šī nosacījuma finansēsim aizsardzības un iekšējās drošības izdevumu pieaugumu un vienreizējus izdevumus, kas saistīti ar Krievijas kara pret Ukrainu izraisītās krīzes seku mazināšanai un valsts enerģētiskās neatkarības no Krievijas nodrošināšanai.
132. Lai nodrošinātu ekonomikas noturību pret potenciālajiem satricinājumiem nākotnē, pēc kara izraisītās krīzes beigām īstenojam tādu fiskālo politiku, kas samazina vispārējās valdības parādu zem 40% no IKP.

Valsts budžeta sagatavošana un pašvaldību finanšu sistēma

133. Sagatavosim valsts budžeta likumprojektus atbilstoši valdības (koalīcijas) izvirzītajām prioritātēm un attīstības plānošanas dokumentiem. Uzturēsim ilgtspējas principus valsts finanšu

vadībā, nodrošinot atbildīgi izvērtētu finansējuma pieejamību valsts budžeta izdevumiem un caurskatāmu tā plānošanas, piešķiršanas, izlietošanas un uzraudzības procesu, piedāvājot ilgtermiņā sabalansētus risinājumus.

134. Veiksīm patstāvīgu un sistemātisku valsts budžeta izdevumu pārskatīšanu ar mērķi optimizēt valsts budžeta izdevumus un izvērtēt to efektivitāti un lietderīgumu valdības noteikto prioritāšu kontekstā, apkopojot priekšlikumus budžeta procesu pilnveidošanai un sistēmu sakārtošanai, kas veicina līdzekļu ekonomisku izlietošanu, administratīvā sloga mazināšanu un palielina iestāžu darbības efektivitāti.
135. Veicināsim pašvaldību atbildību un ieinteresētību savas teritorijas attīstībā, tai skaitā uzņēmējdarbības un nodarbinātības attīstības jomā. Fiskāli atbildīgi nodrošināsim stabilu reģionāli līdzsvarotu finanšu resursu pieejamību pašvaldībām, radot līdzvērtīgus priekšnosacījumus to funkciju īstenošanai un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem. Sagatavosim izmaiņas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēmā un pilnveidosim pašvaldību aizņēmumu nosacījumus.

Nodokļu politika un nodokļu administrēšana

136. Veicināsim valsts konkurētspēju, īstenojot stabilu, vienkāršu, nodokļu maksātājiem saprotamu un elastīgu nodokļu politiku, kas nodrošina valsts fiskālās vajadzības un stratēģisko attīstības mērķu sasniegšanu. Kopā ar sociālajiem un sadarbības partneriem 2023.gadā izstrādāsim un apstiprināsim vidēja termiņa nodokļu politikas pamatnostādnes. Īstenosim principu, ka būtiskas pārmaiņas veicam ne biežāk kā vienu reizi četrus gadus ciklā.
137. Īstenosim reģionā konkurētspējīgu darbaspēka nodokļu politiku, nodrošināsim, lai tā ir viegli administrējama un vienkārša, mazina ēnu ekonomiku un veicina uzņēmējdarbību un nodarbinātību. Īpašu uzmanību veltīsim mazajiem un jaunajiem uzņēmumiem.
138. Izmantojot nodokļu politikas instrumentus un stiprinot sociālo politiku, samazināsim ienākumu nevienlīdzību un nabadzību Latvijā. Sniegsim mērķētu atbalstu sociāli mazai sargātajām grupām, 2023.gadā pilnveidojot līdzšinējās valsts atbalsta programmas. Turpināsim tendenci pakāpeniski palielināt atvieglojumu par apgādībā esošām personām un pārskatīt nodokļa atvieglojumu apmēru personām ar invaliditāti un politiski represētajām personām.

139. Īstenojot Eiropas zaļā kursa nospraustos mērķus, veidosim ilgtspējīgu nodokļu politiku.
140. Iestāsimies par to, ka nodokļu politika ir katras valsts nacionālā kompetence.
141. Turpināsim veikt nodokļu administrēšanas procesa pārskatīšanu, īstenojot procesu digitalizāciju un automatizāciju, esošo tiesību normu efektivitātes un lietderības izvērtēšanu, kā arī publiski pieejamās nodokļu informācijas apjoma paplašināšanu.
142. Sekmēsīm ēnu ekonomikas samazināšanos, kopā ar nozaru speciālistiem koncentrējoties uz apzinātiem ēnu ekonomiku ietekmējošiem faktoriem un konstatētajiem riskiem, izvērtējot iespējamos risinājumus to ietekmes mazināšanai konkrētās tautsaimniecības nozarēs ar augstu ēnu ekonomikas risku. Risināsim prioritārus horizontālus jautājumus: skaidras naudas ierobežošana darījumos, informācijas paplašināšana un pieejamība valsts pārvaldes iestādēm un nodokļu maksātājiem, nodokļu administrēšanas procesu automatizācija un nomaksas vienkāršošana. Veicināsim nodokļu iekasēšanas izmaksu efektivitāti un palielināsim valsts budžeta ieņēmumus, samazinot ēnu ekonomikas īpatsvaru. Pilnveidosim ēnu ekonomikas mazināšanas pasākumu izstrādes un uzraudzības pārvaldību, kā arī noteiksim skaidrus sasniedzamos rezultātīvos rādītājus.
143. Turpināsim uzkrājuma principa ieviešanu attiecībā uz naudas sodu uzskaiti, kā arī vienotā nodokļu konta izmantošanu, lai mazinātu valsts budžeta ieņēmumu kontu skaitu.
144. Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomē un tās apakšpadomēs līdz enerģētiskās krīzes pasaulē pārvarēšanai veikt regulāru situācijas monitoringu, nepieciešamības gadījumā valdībai izvērtējot papildu atbalsta iespējas.
145. Ierobežosim ļaunprātīgas nodokļu sistēmas izmantošanas iespējas, īstenojot aizsargpasākumus, kas saderīgi ar ES līmenī noteiktajiem, turpinot samazināt ārzonās reģistrētu uzņēmumu pieeju valsts vai ES līmeņa atbalsta, dotāciju, atvieglojumu, subsīdiju, stimulēšanas, nodokļu atlaižu vai atvieglojumu un citiem ekonomiskiem un sociāliem atbalsta pasākumiem, kas tiek finansēti no budžeta līdzekļiem.
146. Ierobežosim valsts budžeta un stimulējošo vai atbalsta mehānismu pieejamību negodprātīgiem uzņēmumiem un personām gadījumos, ja veikti būtiski pārkāpumi sankciju ieviešanas, nodokļu, drošības un citās jomās, nosakot par pienākumu atgriezt līdz tam izmaksāto atbalstu.

Publiskā pārvalde un investīcijas

147. Ieviesīsim Atveseļošanas un noturības mehānisma plānā apstiprinātās reformas un sasniegsim nospraustos investīciju mērķus. Pēc iespējas plašāk un pilnvērtīgāk izmantosim Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma programmā pieejamos līdzekļus un finanšu instrumentus un investēsim tos Latvijas tautsaimniecībā, konkurētspējā un eksporta veicināšanā. Efektīvi izmantosim *RePowerEU* iespējas, nostiprinot valsts energodrošību.
148. Veiksīm mērķtiecīgu un efektīvu Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmā 2021.–2027.gadam iekļauto investīciju īstenošanu Latvijas tautsaimniecībā.
149. Veicināsim starptautisko finanšu institūciju, primāri Eiropas Investīciju bankas grupas, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, ilgtermiņa resursu piesaisti sabiedrībai nozīmīgu mērķu finansēšanai (tādu kā energoefektivitātes un mājokļu politikas ieviešana).
150. Stiprināsim valsts un pašvaldību iekšējās kontroles sistēmas un ieviesīsim iekšējo auditu pašvaldībās.
151. Nodrošināsim publisko iepirkumu digitālo transformāciju, pilnveidojot esošos tehnoloģiskos risinājumus un paaugstinot to efektivitāti, mazinot slogu iepirkumu veicējiem un piegādātājiem.

Uzņēmējdarbības un investīciju vide

152. Attīstot pilna cikla inovāciju sistēmu, ieguldīsim Latvijas uzņēmumu spējā inovēt – cilvēkkapitāla, zinātnes, pētniecības attīstībā un komercializācijā, kā arī atbalstīsim ieguldījumus mērogojamu, dziļo tehnoloģiju, sociālo un Eiropas zaļā kursa jaunuzņēmumu skaita pieaugumā, pietuvojoties ES vadošo valstu rādītājiem.
153. Veicināsim aprites ekonomiku un izejvielu atkārtotu izmantošanu, stiprinot inovācijas un Latvijas uzņēmumu tehnoloģisko kapacitāti.
154. Veicināsim Latvijas industriālā kapitāla attīstību, veidojot komercdarbības attīstībai labvēlīgu vidi, turpinot atbalstīt investīcijas lielos, eksportspējīgos, tautsaimniecībai nozīmīgos projektos un jaunu konkurētspējīgu uzņēmumu veidošanā, kā arī jaunu tirgu apgūšanā.

155. Izstrādāsim stratēģiju un konkrētas rīcības plānu kapitāla tirgus attīstībai Latvijā, kas ļautu privātajiem uzņēmumiem gūt pieeju būtiskai izaugsmei nepieciešamajam kapitālam.
156. Turpināsim pilnveidot ALTUM programmas, lai nodrošinātu kredītu pieejamību produktivitātes un eksporta kāpināšanai ar konkurētspējīgu piedāvājumu. Veidosim pieejamus ALTUM finanšu instrumentus uzņēmumu restrukturizācijas, pēctecības vai likviditātes nodrošināšanai.
157. Noteiksim zaļo komponenti kā vienu no vērtēšanas kritērijiem un veicināsim vietējo ražojumu izmantošanu publiskajos iepirkumos.
158. Stiprināsim Latvijas starptautiskās pozīcijas, tostarp panākot, ka Eiropas Savienības vienotais tirgus darbojas Latvijas labā, kā arī stiprināsim Eiropas Savienības vienotā tirgus (tai skaitā digitālā vienotā tirgus) turpmāku pilnveidošanu, mazinot pārrobežu šķēršļus un tādējādi atbalstot Latvijas uzņēmēju preču un pakalpojumu eksportu.
159. Sadarbojoties EM, LIAA, VARAM un pašvaldībām, veicināsim industriālo zonu attīstību reģionos, stimulējot vietējo un ārvalstu investoru interesi veidot vai pārcelt savas ražotnes uz tām. Lielajos industriālajos centros sadarbībā ar zinātņu universitātēm atbalstīsim augstas pievienotās vērtības pakalpojumu un produktu ražotņu un zinātnes parku attīstību. Ieguldīsim reģionu attīstībā, veidojot pievilcīgu un kvalitatīvu dzīves vidi, atbalstot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai būtiskajā infrastruktūrā, modernā un produktīvā ražošanā, kas atbilst nākotnes vajadzībām.
160. Veicināsim Latvijas tūrisma atjaunošanos, izaugsmi un eksportspēju, nodrošinot vietējā un starptautiskā tūrisma mārketinga aktivitāšu īstenošanu, liela mēroga tūrisma enkurprojektu izveidošanu reģionos, atbalstot komersantus tūrisma sadarbības tīklu ietvaros.
161. Atbalstīsim augsto tehnoloģiju preču un zināšanu ietilpīgu pakalpojumu izstrādi un eksportu, attīstot pārstāvniecību tīklu ārpus Latvijas, nodrošinot Latvijas vēstniecību sadarbību un atbalstu Latvijas eksportējošiem uzņēmumiem.
162. Stiprinot reģionālo biznesa inkubatoru tīklu un optimizējot administrēšanas un grāmatvedības procesus uzņēmējdarbības uzsācējiem, veicināsim iedzīvotāju iesaisti komercdarbības veikšanā un jaunu uzņēmumu dibināšanā.
163. Vienkāršosim nekustamā īpašuma attīstīšanas procesus no teritorijas plānošanas līdz nekustamā īpašuma ierakstīšanai zemesgrāmatā, kā arī stiprināsim investīciju drošību, modernizējot un pilnveidojot nekustamā īpašuma īpašnieku un labticīgo ieguvēju aizsardzības regulējumu. Sekmēsīm vienveidīgu būvniecības regulējuma piemērošanu visā Latvijā

teritorijā, tostarp tipveida dokumentāciju un līdzvērtīgu horizontālu darbību visās būvvaldēs. Vienkāršosim un paātrināsim ēku nodošanas ekspluatācijā procedūru.

Mājokļi

164. Veicināsim dzīvojamo un nedzīvojamo ēku atjaunošanu un energoefektivitāti.
165. Izveidosim ilgtermiņa Mājokļu attīstības fondu, stimulēsim investīcijas daudzdzīvokļu īres mājokļu būvniecībā, ceļot vismaz 1000 jaunu mājokļu gadā.
166. Turpināsim nodrošināt mājokļa programmas jaunajiem speciālistiem un ģimenēm ar bērniem, nodrošinot ALTUM mājokļa garantijas aizņēmumam, kā arī pirmās iemaksas subsīdijas daudz bērnu ģimenēm.
167. Palielināsim mājokļu pieejamību reģionos, ieviešot ALTUM īres mājokļu programmas ar izpirkuma tiesībām ekonomiskā tipa privātmājām uz pašvaldības zemes, nodrošinot mājokļa un kapitāla pieejamību līdzvērtīgi visā valstī, arī ārpus pilsētām un pierobežas teritorijās.
168. Pilnveidosim regulējumu attiecībā uz personas tiesībām uz mājokli.

Cilvēkkapitāls un nodarbinātība

169. Uzlabosim darbaspēka jautājumu pārvaldību, darbaspēka pieejamību, kā arī prasmju un mūžizglītības politiku. Attīstīsim darba prasmes tirgus līdzsvarā balstītā nodarbinātības politikā, veidojot to Ekonomikas ministrijas pārziņā.
170. Izstrādāsim un īstenojam datos balstītu Nacionālo cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju, tostarp atbalstīsim augsti kvalificēta un profesionāli sagatavota darbaspēka piesaisti, īpaši veicinot tautiešu remigrāciju, kā arī zināšanu pārnesi un darba tirgū pieprasīto pārkvalifikāciju, lai nodrošinātu Latvijas uzņēmumu izaugsmi un eksportspēju. Pilnveidosim remigrācijas programmas, veidojot tās efektīvākas un mērķētākas uz dažādām iedzīvotāju grupām un sekmējot to iesaisti darba tirgū.
171. Sekmēsime cilvēkkapitāla attīstību atbilstoši nākotnes pieprasījumam un tautsaimniecības transformācijai uz augstākas pievienotās vērtības radīšanu, izmantojot Latvijas augstskolu un profesionālās izglītības iestāžu absolventu, apmācību programmu dalībnieku monitoringu un

pilnveidojot pārkvalifikācijas, profesionālās pilnveides un mūžizglītības sistēmu, līdzekļus novirzot apmācību finansēšanai, kas dod labumu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai kopumā.

172. Sekmēsīm valsts, darba devēju un darba ņēmēju sadarbību, veicinot profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī tās efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu. Sekmēsīm izglītības iestāžu sadarbību ar darba devējiem izglītības pārvaldībā, izglītības satura veidošanā, izcilības veicināšanā, kvalitātes nodrošināšanā un eksaminācijas procesā.
173. Stimulēsīm darbaspēka mobilitāti, nodrošinot iedzīvotājus ar adekvātu informāciju par darba tirgus iespējām, atbalstu jaunas profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, atbalstu pieejamam ģimenes mājoklim, kā arī atbalstu ģimenes integrācijai jaunajā darba vietā.
174. Kopā ar sociālajiem partneriem ieviesīsīm skaidrus un paredzamus nosacījumus minimālās algas celšanas algoritmam, kā arī koplīgumu izmantošanu kā sociālā dialoga formu.
175. Attīstīsīm sociālo un veicināsīm sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, paplašinot dažādu sociālo grupu iesaisti darba tirgū un sabiedrībā.

Satiksme

Viens no priekšnosacījumiem turpmākai valsts tautsaimniecības izaugsmei, līdzsvarotai reģionālajai attīstībai un iedzīvotāju labklājības celšanai ir atbildīgas transporta politikas īstenošana. Īstenosīm tādu transporta politiku, kas sekmēs drošu, efektīvu, pieejamu, pieklūstamu, mūsdienīgu un ilgtspējīgu mobilitāti.

Paaugstināsīm transporta drošumu un satiksmes drošību, lai samazinātu uz Latvijas ceļiem bojā gājušo cilvēku skaitu, tuvinot to ES vidējam rādītājam.

Transporta infrastruktūrā prioritāte jāparedz risinājumiem, kas nodrošina ātru reģiona sasniedzamību – starptautiskā, nacionālā un reģionālā līmenī. Turpināsīm ieguldījumus dzelzceļa infrastruktūras attīstībā, prioritāri īstenojot *Rail Baltica* projektu.

Uzlabosīm sasniedzamības un mobilitātes iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu dzīvesvietas, materiālā vai veselības stāvokļa. Ņemot vērā īstenoto Administratīvi teritoriālo reformu, sakārtosīm autoceļu tīklu, tai skaitā uzlabojot novadu un vietējo attīstības centru savienojumus ar starptautiskas un nacionālas nozīmes transporta koridoriem. Tādējādi

nodrošināsim iedzīvotājiem novada administratīvo centru labāku sasniedzamību un uzlabosim piekļuvi valsts un pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem un darbavietām, kas ir būtisks priekšnoteikums ekonomikas un reģionālās attīstības stiprināšanai.

Izveidosim starpnozaru sadarbības un uzraudzības formātu *Rail Baltica* īstenošanai nepieciešamo stratēģisko lēmumu savlaicīgai pieņemšanai un Latvijas nacionālās pozīcijas aktualizēšanai.

176. Nodrošināsim sabiedriskā transporta pieejamību un atbilstošu pakalpojumu kvalitāti visā Latvijā, kā galveno sabiedrisko pārvadājumu transporta veidu izvirzot dzelzceļu, tam pakārtojot sabiedrisko autobusu plūsmu, lai neveidotos konkurence ar dzelzceļu.
177. Nodrošināsim dzelzceļa pasažieru pārvadājumus ar mūsdienīgiem vilcieniem, prioritāri nosakot galvenos starppilsētu virzienus, padarot dzelzceļu par ātrāko un ērtāko transporta veidu ar atpūtai un darbam atbilstošu maršrutu grafiku, tā sekmējot Latvijas iedzīvotāju vēlmi mainīt ikdienas pārvietošanās paradumus no privātā uz sabiedrisko transportu.
178. Sekmēsīm reģionālo pasažieru pārvadājumu iekļaušanu Rīgas Metropoles areāla Sabiedriskā transporta plānā un nepieciešamā reģionālo pārvadājumu apjoma iekļaušanu valsts finansētajā sabiedriskā transporta pasūtījumā.
179. Izveidosim vienotu norēķinu sistēmu starp dažādiem sabiedriskā transporta veidiem.
180. Īpašu uzmanību pievērsīsim ceļu satiksmes drošībai. Turpināsim fotoradaru ieviešanu un ieviesīsim veiktās distances ātruma fotoradarus (vidējā ātruma fotoradarus), kā arī veicināsim jaunu un apgaismotu gājēju un velo celiņu ierīkošanu, veicināsim videi draudzīgākas infrastruktūras izveidi, kas piemērota speciālajām palīgierīcēm, velosipēdiem, citiem mikromobilitātes līdzekļiem, kā arī uzlabosim sabiedrisko transportu. Ieviesīsim drošību uzlabojošu infrastruktūras standartu valsts ceļiem visā Latvijā.
181. Turpināsim uzlabot un pabeigt ostu pārvaldības reformu, pilnveidojot pašvaldību iesaisti ostu pārvaldībā. Efektīvāk izmantosim Latvijas ostu sociāli ekonomisko potenciālu, piesaistot tranzīta kravas no jauniem virzieniem.
182. Nodrošināsim efektīvu *Latvijas Dzelzceļa* infrastruktūras izmantošanu, ņemot vērā ģeopolitisko situāciju un ar to saistītos izaicinājumus. Nodrošināsim ilgtspējīgu *Latvijas Dzelzceļa* infrastruktūras finansēšanas modeli.

183. Nodrošināsim nepieciešamo politisko, stratēģisko un finansiālo atbalstu *Rail Baltica* kā vienota ES nozīmes pārrobežu projekta īstenošanai ES transporta tīkla Ziemeļjūras–Baltijas jūras koridora ietvaros ar tiešu un nozīmīgu lomu Latvijas un reģiona ilgtspējīgai attīstībai un drošībai, tai skaitā atbalstot turpmāko koridora attīstību Arktikas un Melnās jūras virzienos.
184. Ieviešot *Rail Baltica* dzelzceļa projektu, izvērtēsīm un plānosīm 1435 mm sliežu savienojumu ar ostas infrastruktūru, lai nezaudētu kravu plūsmu konkurencē ar Igauniju un Lietuvu.
185. Nodrošināsim nacionālās lidsabiedrības *Air Baltic* ilgtspējīgu attīstību un darbības virzību uz klimatneitralitāti. Pielāgosīm *Air Baltic* darbību atbilstoši jaunajiem tirgus apstākļiem.
186. Palielināsim elektrotransporta uzlādes punktu skaitu Latvijā, izmantojot Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējumu un publiskās un privātās partnerības (PPP) mehānismu. Novērsīsīm birokrātiskos un likumdošanas šķēršļus privāto uzlādes punktu attīstībai.
187. Nodrošināsim jaunas autoceļu infrastruktūras būvniecību un esošās infrastruktūras uzturēšanu, plašāk izmantojot publiskās un privātās partnerības (PPP) mehānismu, veicinot, ka pēc īstenošanās administratīvi teritoriālās reformas tiek sakārtots ceļu tīkls starp novadu centriem. Jāmaina kurss no uz auto centrētas satiksmes infrastruktūras uz vispārējas mobilitātes vidi.
188. Nodrošināsim pasta pakalpojumu pieejamību un preses piegādi visā valsts teritorijā, pilnveidojot Latvijas pasta darbību un pakalpojumus.
189. Kopā ar pašvaldībām radīsim risinājumu reģionālo lidostu veiksmīgākai apsaimniekošanai un izmantošanai tautsaimniecības izaugsmei.
190. Īstenosīm pārdomātu un izmaksu ziņā efektīvu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu transporta sektorā, ņemot vērā sociālekonomisko ietekmi.
191. Nodrošināsim valsts atbalstu platjoslas tīkla "pēdējai jūdzei" un "vidējai jūdzei" attālinātos reģionos.
192. Sekmēsīm mazo ostu attīstību, izveidojot mehānismu ostu tīkla darbības koordinēšanai.

Zemkopība, mežsaimniecība un zivsaimniecība

Zemes un ūdens resursu ilgtspējīga apsaimniekošana, saglabājot līdzsvarotu sociālekonomisko izaugsmi, rūpējoties par vides un klimatneitralitātes mērķu

jēgpilnu sasniegšanu, stiprinot Latvijas kā pārtikas ražošanas lielvalsts potenciālu globālajos un vietējos tirgos. Kā stratēģiskos virzienus atbalstīsim:

- Zemes un ūdens kā ražošanas un rekreācijas resursa ilgtspējīgu apsaimniekošanu un vērtības celšanu
- Ekonomisko izaugsmi, veicinot ieņēmumu pieaugumu un kopējo labklājību
- Cilvēkresursu attīstību ražošanas potenciāla saglabāšanai un celšanai
- Vides aizsardzības un klimatneitralitātes pasākumu līdzsvarotu, jēgpilnu ieviešanu, nezaudējot sociālekonomisko augsmes potenciālu

193. Nodrošināsim pārdomātu un mērķētu atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijas ražošanai un vides uzturēšanai, tādējādi garantējot pienesumu nodarbinātībai, ekonomiskajai izaugsmei un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai. Pieņemot nozarēm būtiskus lēmumus, veiksīm sociālekonomisko izvērtējumu, lai apzinātu potenciālo lēmumu ietekmi uz valsts tautsaimniecības attīstību un konkurētspēju.

194. Aktualizēsim un uzlabosim Latvijas sagatavoto Eiropas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģisko plānu, panākot saprātīgu, nacionālajām interesēm atbilstošu zaļās vienošanās ieviešanu.

195. Veiksīm zinātniski, sociāli un ekonomiski pamatotu, nacionālajām interesēm atbilstošu Eiropas zaļā kursa ieviešanu, neapdraudot resursu pašpietiekamību rūpniecībā un enerģētikā. Lai būtiski samazinātu zemes sektora emisiju apjomu, atbalstīsim zemes lietošanas mērķa maiņu lauksaimniecībā neizmantojamām zemēm.

196. Veicināsim zemes kā resursa efektīvu un ilgtspējīgu izmantošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras produkcijas ražošanai, lai nodrošinātu valsts ekonomisko izaugsmi un sabiedrības labklājību un sekmētu klimatneitralitātes nodrošināšanu.

197. Izveidosim precīzu kūdras kā lēni atjaunīga vietēja resursa bilanci, lai tās ieguve un pārstrāde spētu nodrošināt pozitīvu resursa pieaugumu, neatstājot negatīvu efektu uz bioloģisko daudzveidību un siltumnīcefekta gāzu emisijām.

198. Veicināsim lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu ražošanas vērtības pieaugumu un eksportu. Atbalstīsim stratēģiskos projektus augstas pievienotās vērtības produktu radīšanai lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības sektoros.

199. Ar valsts un ES atbalsta mehānismiem sekmēsīm lauksaimnieku, mežsaimnieku, zivsaimnieku un ražotāju kooperatīvu izveidi un to attīstību. Radīsim priekšnoteikumus, kas veicinātu otrā līmeņa kooperatīvo sabiedrību apvienošanu.
200. Veicināsim inovatīvu, oglekļietilpīgu produktu ražošanu, balstoties uz zinātnisko atziņu pārnesi, lai nodrošinātu lauksaimniecības, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistīto nozaru ilgtspējību un produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošanu.
201. Izstrādāsim un ieviesīsim atbalsta programmas, kas vērstas uz brīvprātīgām shēmām bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un klimatvietai lauksaimniecībai un mežsaimniecībai.
202. Veicināsim bioloģiskās lauksaimniecības attīstību, atbalstīsim bioloģiskās pārtikas ražošanu, pieprasījumu, pieejamību un popularizēšanu, palielinot bioloģiskās pārtikas īpatsvaru valsts un pašvaldību izglītības, medicīnas un sociālo iestāžu ēdināšanā.
203. Līdzsvarosim jaunu aizsargājamo teritoriju veidošanu ar taisnīgas kompensācijas sistēmas ieviešanu un izmaiņām normatīvajos aktos, kas paredzētu elastīgākus meža un lauksaimniecības zemju apsaimniekošanas nosacījumus.
204. Palielināsim finansējumu pētījumiem, kas izstrādā un rada klimatneitrālus produktus vai tehnoloģijas. Atbalstīsim tādu pētniecību un inovācijas lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības sektoros, kas maina eksporta struktūru no zemas pievienotās vērtības uz precēm ar augstu pievienoto vērtību.
205. Atbalstīsim uzņēmumus, kas finansē pētniecības projektus un ievieš radītos produktus un tehnoloģijas. Veiksīm Eiropas zaļā kursa sociāli ekonomisko izvērtējumu lauksaimniecības un mežsaimniecības sektoros.
206. Veicināsim Latvijas kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu, atbalstot piekrastes zvejniecības saglabāšanu.
207. Izstrādāsim zemes izmantošanas politiku un lauku ilgtermiņa attīstības plānu līdz 2050. gadam, kurš balstīts nacionālās interesēs, nodrošinot stabilu Latvijas iedzīvotāju apgādi ar kvalitatīvu pārtiku.
208. Veicināsim gados jaunu cilvēku iesaisti uzņēmējdarbībā lauku teritorijās, veidojot īpašus atbalsta mehānismus uzņēmējdarbības uzsākšanai.
209. Stiprināsim Latvijas Zemes fondu un lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kritērijus.

Reģionālā attīstība, vide un digitalizācija

Valdība uzlabos valsts institūciju un pašvaldību sadarbību, stiprinot Latvijas publiskās pārvaldes spējas attīstīt kvalitatīvu dzīves vidi, pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi, nodrošināt ērtus un pieejamus sabiedriskos pakalpojumus iedzīvotājiem un uzņēmējiem katrā reģionā.

Lemjot par attīstības jautājumiem un sabiedrisko pakalpojumu tīkla pilnveidi reģionos, valdība iesaistīs dialogā plašu sabiedrību – iedzīvotājus, kopienas un nevalstiskās organizācijas.

Digitālās transformācijas jomā valdība veltīs pūliņus, lai sabiedrības un valsts pārvaldes prasmes augtu līdzās digitālo tehnoloģiju attīstībai visās dzīves jomās, lai digitālās tehnoloģijas uzlabotu valsts pārvaldes efektivitāti, lai iedzīvotāji un uzņēmēji ātrāk, ērtāk un efektīvāk saņemtu pakalpojumus.

Fiskāli atbildīgi nodrošināsim stabilu, reģionāli līdzsvarotu finanšu resursu pieejamību pašvaldībām, radot līdzvērtīgus priekšnosacījumus to funkciju īstenošanai un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem.

Reģionālās attīstības politika

210. Izveidosim efektīvu Latvijas teritorijas attīstības pārvaldības sistēmu Latvijas reģionu izaugsmei, policentriskai attīstībai un kohēzijai.
211. Pilnveidosim valdības dialogu ar pašvaldībām, pašvaldību sadarbību savā starpā un sadarbību ar valsts institūcijām. Veicināsim kopienu demokrātijas attīstību un darbību vietējo pašvaldību ietvaros.
212. Sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām veidosim un īstenosim reģionālo politiku, kas vērsta uz reģionālās sociālekonomiskās attīstības kohēziju, ievērojot pašvaldību resursus, iespējas un koordinēti izmantojot pieejamos attīstības veicināšanas instrumentus.
213. Izvērtēsim ATR rezultātus, sociālo un ekonomisko ietekmi, nodrošināsim sabiedrības un kopienu plašu un efektīvu iesaisti Latvijas teritoriju attīstības pārvaldības procesos.
214. Izvērtēsim sabiedrībai nozīmīgu valsts funkciju stiprināšanu vai nodošanu reģioniem un pašvaldībām, lai nodrošinātu koordinētu nozaru pakalpojumu organizāciju Latvijas reģionos.
215. Ekonomisko un sociālo krīžu novēršanā plaši iesaistīsim pašvaldības un sabiedrību.

216. Lai sekmētu datus balstītu lēmumu pieņemšanu, nodrošināsim pieeju valsts rīcībā esošajiem datiem, uzlabosim valsts informācijas sistēmas, nodrošināsim teritoriālās statistikas pieejamību dažāda lieluma ģeotelpisko vienību detalizācijā, attīstīsim analīzes rīkus un spējas pašvaldībām un reģionālā līmenī.
217. Koordinēti izmantojot valsts un pašvaldības resursus, katrā reģionā pilnveidosim un tālāk attīstīsim vienotu kvalitatīvas un iekļaujošas vidējās un profesionālās izglītības (tai skaitā profesionālā un pieaugušo izglītība konkurētspējīgai ekonomikai), kā arī veselības un sociālās aprūpes telpu.
218. Sekmēsīm Rīgas un Rīgas metropoles areāla konkurētspējas pieaugumu Ziemeļeiropā, attīstot Rīgas metropoles areāla pārvaldības modeli sadarbībā ar Pierīgas pašvaldībām.
219. Samazināsim administratīvo slogu pašvaldībās teritorijas plānošanas, investīciju piesaistes un vides aizsardzības jomās, veicot izmaiņas normatīvajā regulējumā.
220. Panāksim jaunā Rīgas teritorijas plānojuma stāšanos spēkā pēc iespējas ātrāk, lai nodrošinātu galvaspilsētas attīstību un investīciju piesaisti.

Uz reģionu atšķirībām un iespējām mērķēta investīciju politika

221. Pilnveidosim ES fondu plānošanas pieeju, ievērojot katra reģiona sociālekonomiskās attīstības stratēģiskajos dokumentos noteiktās vajadzības un iespējas.
222. Izmantojot valsts, pašvaldību, ES un citas ārvalstu finanšu palīdzības resursus, sagatavosim un realizēsīm mērķētas programmas uzņēmējdarbības konkurētspējas un pakalpojumu pieejamības atbalstam un attīstībai Latvijas austrumu pierobežas reģionos.
223. Veicināsim līdzsvarotu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību un atbalstīsim pašvaldības plūdu risku, upju un Baltijas jūras krastu erozijas novēršanā un piesārņojuma mazināšanā.
224. Veidosim programmas jaunu mājokļu attīstībai Latvijas reģionos, kā arī pirmsskolas izglītības iestāžu izveidošanas atbalstam.
225. Ar industriālo teritoriju un biznesa parku attīstību stimulēsīm produktīvu darbavietu pieejamību reģionu centros.

Digitālās prasmes un iedzīvotājiem ērtāki pakalpojumi

226. Turpināsim pārveidot valsts pakalpojumus, lai samazinātu normatīvo, birokrātisko un administratīvo slogu iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Attīstīsim vienotu valsts pakalpojumu centru tīklu pašvaldībās.
227. Īstenojam pēc iespējas lielāku procesu automatizāciju, izmantojot valsts informācijas sistēmās pieejamos datus, kā arī savstarpēju datu apmaiņu starp tām.
228. Veicināsim digitālās plašas samazināšanos starp Latvijas iedzīvotāju grupām, nodrošinot, ka plašam Latvijas iedzīvotāju lokam tiek būtiski palielinātas digitālās pamata prasmes, kas ļaus tiem labāk iekļauties digitalizācijas laikmeta sabiedrībā.
229. Stiprināsim un attīstīsim jau esošos klientu apkalpošanas centrus pašvaldībās, uzlabosim pašvaldības darbinieku, tai skaitā pagastu pārvalžu darbinieku un bibliotekāru digitālās prasmes, lai iedzīvotājiem arī pagastos būtu pieejami valsts un pašvaldību sniegtie pakalpojumi.
230. Pilnveidosim lietotājam draudzīgāku Latvija.lv portāla versiju un mobilo lietotni, rūpēsimies, lai valsts iestāžu un pašvaldību e-pakalpojumi būtu saprotami un ērti lietojami.
231. Īpašu vērību veltīsim interneta pakalpojumu un mobilo sakaru pieejamībai visā Latvijas teritorijā. Panāksim, ka katras pašvaldības pakalpojumu centros ir pieejams interneta pieslēgums.

Valsts IKT pārvaldība un datu drošība

232. Nodrošināsim mūsdienu prasībām atbilstošu, saimnieciski pārvaldītu un drošu publiskās pārvaldes informācijas sistēmu uzturēšanas un datu pārvaldības modeli un piemērosim publiskās pārvaldes pakalpojumus izmantošanai mobilajā vidē iedzīvotājiem ērtākajā veidā.
233. Stiprināsim valsts IKT attīstības projektu savstarpējo koordināciju un pārvaldību, novēršot dublēšanos un pēc nepieciešamības apvienojot šobrīd fragmentētos risinājumus.
234. Lai veicinātu digitālo transformāciju, veidosim vienotu digitālo politiku Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārziņā.
235. Pabeigsim un ieviesīsim Atvieglojumu vienoto informācijas sistēmu, lai nodrošinātu administratīvo resursu un valsts līdzekļu efektīvu izmantošanu.
236. Attīstīsim profesionālu Valsts digitālās attīstības aģentūru, kas nodrošinās kvalitatīvus IKT koplietošanas pakalpojumus iestādēm,

vadīs nacionālas nozīmes digitālās transformācijas iniciatīvas, kā arī veidos integrētus un ērtus pakalpojumus iedzīvotājiem.

237. Valsts elektroniskajā vidē nodrošināsim proaktīvu informāciju par iedzīvotājiem pieejamajiem publiskajiem pakalpojumiem.

Datu ekonomikas attīstība

238. Izveidosim Latvijas Digitālās stratēģijas ieviešanas augsta līmeņa vadītāju vadības grupu "Digitālā Latvija", lai nodrošinātu Latvijas Digitālās stratēģijas īstenošanas vadību, pārnozaru sadarbības jautājumu koordināciju, tai skaitā veicinātu publiskā sektora IKT projektu īstenošanu un sekmētu datus balstītas ekonomikas ātrāku veidošanu.

239. Turpināsim ieviest datu atvērtības principu – atvērts ir viss, izņēmumi ir jāpamato. Radīsim tiesisko un organizatorisko ietvaru, tehnisko nodrošinājumu valsts datu plašākai koplietošanai pētniecības, kā arī jaunu produktu un pakalpojumu attīstīšanas nolūkiem.

240. Izveidosim Valsts pārvaldes datu analītikas kompetenču centru, kam būs kompetence un spējas nodrošināt datu analītikas spējas valdības vajadzībām, kā arī virzīt datus balstītu lēmumu pieņemšanas spēju attīstību un kultūru valsts pārvaldē kopumā.

241. Būtiskajiem valsts IKT attīstības projektiem tiks izveidotas iesaistīto pušu ekosistēmas, kā arī, kur atbilstoši un pieļaujami, valsts platformas tiks veidotas atvērtas sadarbībai ar privātā sektora lietojumiem, īpaši sabiedrībai nozīmīgās jomās (veselība, izglītība u.c.).

242. Sekmēsīm inovāciju, IKT un tiesisko "smilškastu" izveidošanu, kā arī starptautiskā finansējuma piesaisti inovatīvu risinājumu attīstībai tautsaimniecībā, tai skaitā veselības, izglītības un publisko pakalpojumu jomās.

243. Nodrošināsim Inovāciju iepirkumu pielietojuma pieaugumu publiskajā sektorā, nodrošinot nepieciešamo praktisko metodisko un juridisko atbalstu iepirkumu veicējiem.

V.DZĪVES KVALITĀTE

Sekmēsīm sabiedrības dzīves kvalitātes līmeņa celšanos, dažādojot cilvēku iespējas iesaistīties ekonomiskajā dzīvē un sabiedrībā un rūpēsimies par sociālā budžeta ilgtspēju cienīgām vecumdienām. Ne vienmēr visi spēkā esošie

materiālie atbalsta un pakalpojumu veidi risina cilvēku patiesās dzīves vajadzības. Mēs tieksimies sniegt mērķētāku sociālo atbalstu atbilstoši individuālajām vajadzībām, kā arī iespējas cilvēkiem iegūt saviem talantiem atbilstošas, tirgus prasībās balstītas darba prasmes. Tas mazinās nabadzības risku un nevienlīdzības cēloņus.

Lai veicinātu tautas ataudzi Latvijā, pilnveidosim bērnu un ģimeņu atbalstu, nosakot vienu atbildīgo par šīs politikas starpnozaru koordināciju, jo bērnu labbūtības un dzīves kvalitātes stiprināšana ir vislielākais ieguldījums nākotnē.

Lai valsts atbalsts būtu mērķtiecīgs, investēsim labklājības nozarē un tās cilvēkresursos.

Ģimenes un bērnu atbalsta politika un vardarbības mazināšana

244. Īstenosim ilgtspējīgu tautas ataudzes politiku demogrāfiskās situācijas atveseļošanai, kas vērsta uz bērna vislabākajās interesēs balstītu pakalpojumu un cita atbalsta sniegšanu ģimenēm ar bērniem, vadoties pēc principa – bērns centrā.

245. Ieviesīsim vienotu, preventīvu agrīnā atbalsta sistēmu bērniem un ģimenēm, nodrošinot uz bērna labbūtību vērstu pilnvērtīgu bērna fiziskās un psihiskās veselības attīstību.

246. Specializēsim atbalstu personām, kuri bērnus aprūpē vieni un tiem, kam ģimenē aug bērns ar invaliditāti.

247. Pilnveidosim iespējas vecākiem būt ekonomiski aktīviem bērna kopšanas laikā līdz 1,5 gadu vecumam.

248. Pilnveidosim pirmsskolas izglītības un bērnu uzraudzības pakalpojumus atbilstoši bērna labākajām interesēm un vienlīdzīgai pieejai visā Latvijā.

249. Pilnveidosim ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu atbalsta sistēmu. Turpināsim deinstitucionalizācijas procesu bez vecāku gādības palikušu bērnu un jauniešu pārejai no aprūpes institūcijām uz aprūpi ģimenēs, attīstot kvalitatīvu audžuģimeņu institūtu, kā arī ieviesīsim ģimeniskai videi pietuvinātus sociālos pakalpojumus bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.

250. Pilnveidosim atbalsta sistēmu pusaudžiem, lai savlaicīgi reaģētu uz viņu vecumam atbilstošām vajadzībām.

251. Paplašināsim "Studētgodis" sociālās stipendijas tvērumu. Pilnveidosim studiju kredītu dzēšanas kārtību bērnu piedzimšanas gadījumos.

252. Paplašināsim ģimeņu atbalsta programmu darbību – Latvijas Goda ģimenes, Ģimenei draudzīga pašvaldība un Ģimenei draudzīga darbavieta – ģimenei draudzīgas vides nodrošināšanai.
253. Mazināsim vardarbību, īpaši ģimenē, kā arī pret sievietēm un nepilngadīgo vidū, sekmējot prevenciju, koordināciju un sadarbību starp institūcijām, kā arī apkopojot datus par vardarbību tās novēršanai.
254. Pilnveidosim sociālās rehabilitācijas sistēmu vardarbības veicējiem.

Materiālais atbalsts un vides pieejamība sociālās nevienlīdzības mazināšanai

255. Mēs rūpēsimies par sociālā budžeta noturību un ilgtspēju cienīgām vecumdienām, turpinot pensiju indeksāciju atbilstoši dzīves dārdzībai un īpaši atbalstot nabadzības riskam pakļautos seniorus.
256. Pilnveidosim minimālo ienākumu atbalsta sistēmu (minimālās pensijas, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts, garantētā minimālā ienākuma sliekšnis, trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis), regulāri pārskatot to apmērus un piesaistot procentuālai vērtībai no mājsaimniecību ienākumu mediānas.
257. Piesaistīsim bērna kopšanas pabalsta apmēru noteiktam sociāli ekonomiskam rādītājam un nodrošināsim tā regulāru pārskatīšanu.
258. Ieviesīsim iedzīvotāju vajadzībās balstītu automatizētu un integrētu atbalsta noteikšanas sistēmu, tai skaitā ienākumu apmēra aprēķināšanai uz vienu mājsaimniecības locekli, kas balstīta uz datu apmaiņu starp valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijām, kā arī izveidojot vienotu daudz bērnu ģimeņu reģistru, lai atvieglotu dažādu atbalsta veidu sniegšanu bez liekām birokrātiskām procedūrām.
259. Turpināsim mērķētu atbalsta sistēmas ieviešanu grūtībās nonākušu iedzīvotāju atbalstam, tai skaitā augstas inflācijas un energoresursu cenu sadārdzinājuma apstākļos.
260. Veicināsim infrastruktūras pielāgotību un pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, tai skaitā veicinot veselīgu dzīvesveidu un integrāciju sabiedrībā.

Individuālās vajadzībās balstīti pakalpojumi un investīcijas cilvēkresursos

261. Ieviesīsim principu "nauda seko klientam" sociālo pakalpojumu nodrošināšanā neatkarīgi no atbildīgā par uzdevumu (valsts vai pašvaldība).
262. Noteiksim vienotu pašvaldību minimālo sociālo pakalpojumu grozu.
263. Turpināsim attīstīt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus un ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu pieejamību pilngadīgām personām, tai skaitā senioriem.
264. Stiprināsim labklājības nozares pamatus un sociālā darba jomā strādājošo profesijas prestižu, virzoties uz konkurētspējīgāku atalgojumu.
265. Pilnveidosim sociālo pakalpojumu institūciju tīkla sistēmu un uzraudzību, uzlabojot pakalpojumu saņēmēju dzīves kvalitāti, pārskatot atsevišķu pakalpojumu sniegšanas organizācijas sistēmu.
266. Paplašināsim speciālistu, kas ikdienā strādā ar bērniem un bērnu labā, zināšanas un prasmes, tai skaitā par ANO Bērnu tiesību konvencijas pamatprincipiem.
267. Nodrošināsim valsts finansētu sociālo darbinieku sagatavošanu par valsts budžeta līdzekļiem, ņemot vērā darba devēju – sociālo pakalpojumu sniedzēju vajadzības.

Veselība

Šīs valdības izvirzītās apņemšanās veselības jomā paredz rīcību, lai mazinātu nevienlīdzību veselībā, priekšlaicīgu mirstību un darbnespēju, uzlabotu veselības aprūpes kvalitāti, nostiprinātu uz pacientu centrētu aprūpi un veselību kā vērtību, virzoties uz Sabiedrības veselības politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam noteikto sabiedrības veselības politikas mērķu sasniegšanu. Valdība apņemas nodrošināt ilgtspējīgu veselības aprūpes sistēmas darbību, tai skaitā sniedzot atbalstu veselības nozares kapacitātes celšanai un noturības stiprināšanai, tādā veidā stiprinot sabiedrības drošību un noturību mūsdienu nenoteiktības apstākļos. Stiprinot starpsektorālu sadarbību, iedzīvināsim principu "veselība visās politikās", tādējādi apzinoties, ka laba iedzīvotāju veselība ir ne vien veselības politikas jomas darbības rezultāts, bet lielā mērā to nosaka rīcībpolitika arī citās politikas jomās.

268. Ieviešot valsts veselības apdrošināšanu, nodrošināsim visiem Latvijas nodokļu rezidentiem, tai skaitā bērniem, pensionāriem un iedzīvotājiem,

kuri ienākumus gūst Latvijā, vienotu valsts apmaksāto pakalpojumu grozu.

269. Turpināsim palielināt publiskā sektora finansējumu veselības aprūpei, virzoties uz to, lai veselības nozares budžets veidotu vismaz 12% no kopējiem valsts budžeta izdevumiem, tā mazinot iedzīvotāju augstos tiešmaksājumus un finansiālās barjeras veselības aprūpes pieejamībai.
270. Veiksim pasākumus izmaksu efektivitātes paaugstināšanai, tiecoties efektīvāk izmantot veselības nozarei jau piešķirto finansējumu.
271. Lai nodrošinātu Eiropas Savienības vidējam līmenim atbilstošu ārstu un māsu skaitu, sekmēsīm ārstniecības personāla ilgtspējīgu attīstību un piesaisti valsts finansētu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, pilnveidojot medicīnu un veselības nozarē strādājošo atalgojuma sistēmu, kā arī rūpējoties par atalgojuma palielināšanu nozarē strādājošiem. Gādājot par medicīnas personāla atjaunotni, nodrošināsim pietiekamu valsts apmaksātu studiju vietu skaitu rezidentūrā un māszinību studiju programmās.
272. Sagatavosim tarifu pārskatīšanas plānu un nodrošināsim pakāpenisku to pārskatīšanu, virzoties uz to, lai valsts nodrošinātā maksa par veselības aprūpes pakalpojumu būtu atbilstoša faktiskajām izmaksām. Izveidosim un ieviesīsim tarifu indeksācijas sistēmu.
273. Palielināsim primārās veselības aprūpes lomu uz pacientu orientētas veselības aprūpes nodrošināšanā, uzlabojot tās kvalitāti un sadarbību ar pašvaldību. Lai to panāktu, pārskatīsim un kalibrēsīm kvalitātes prasības, pilnveidosim maksājumu sistēmu, palielināsim piemaksas par kvalitāti, stiprināsim ģimenes ārsta komandu kā multidisciplināru komandu, kā arī definēsīm pušu pienākumus attiecībās starp ģimenes ārstiem un pašvaldībām.
274. Nodrošināsim sekundārās veselības aprūpes un hronisko pacientu aprūpes tīkla sakārtošanu, saglabājot pakalpojumu pieejamību reģionos – pēc iespējas tuvāk pacienta dzīvesvietai.
275. Turpināsim slimnīcu tīkla sakārtošanu, veidojot slimnīcu reģionālos konsorcijs un nostiprinot valsts līdzdalību stratēģiski svarīgās reģionālā līmeņa (4. līmenis) slimnīcās.
276. Lai veidotu valstī vienotu pieeju veselības aprūpes pakalpojuma saturam un sniegšanai, nodrošinātu pakalpojumu efektivitātes un kvalitātes uzlabošanu un novērstu funkciju un augstas klases terciāro veselības aprūpes pakalpojumu dublēšanos, pie vadošajām slimnīcām izveidosim kompetenču (metodiskās vadības) centrus prioritārajās veselības jomās un rehabilitācijā.

277. Lai nodrošinātu savlaicīgāku onkoloģisko slimību atklāšanu un labāku onkoloģisko pacientu aprūpi, sadarbojoties ar augstākās izglītības un pētniecības institūcijām, uz Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas bāzes veidosim valsts vēža centru kā kompetences centru vēža ārstniecības un pētniecības jomā, kurš sekmē izmeklējumu un nepieciešamo skrīningu pieejamību riska grupās, mūsdienīgu ārstniecības metožu iekļaušanu valsts apmaksāto pakalpojumu klāstā un novērš rindas uz ķīmijterapijas pakalpojumu saņemšanu.
278. Stiprinot veselīga dzīvesveida paradumus sabiedrībā un profilaksi, uzlabojot diagnostiku un ārstēšanu, mazināsim novēršamo mirstību no sirds un asinsvadu slimībām, tādējādi pagarinot veselīgi nodzīvoto mūža gadu skaitu un dzīvildzi.
279. Nodrošināsim bērniem paredzēto ambulatoro veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un kvalitātes pilnveidošanu, tai skaitā uzlabojot ģimenes ārstu iesaisti bērnu attīstības risku un traucējumu savlaicīgā identificēšanā un turpmākās rīcības algoritmu ieviešanā, īpaši bērnu psihiskās veselības jomā, kā arī attīstot ģimenēm ar bērniem pieejamo profilakses un agrīnas intervences pakalpojumu klāstu. Uzlabosim mātes un bērna veselības aprūpi.
280. Apzinoties, ka krīzes prioritāri ietekmē iedzīvotāju emocionālo un psihisko veselību, kā rezultātā cieš darbības, produktivitāte, ienākumi, attiecības un spēja iekļauties sabiedrībā, stiprināsim iedzīvotāju emocionālo un psiholoģisko noturību. Nodrošināsim psihisko traucējumu agrīnu diagnostiku un uz mērķa grupām orientētu profilaksi un agrīnu intervenci, psihiskās veselības aprūpes, kā arī sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, Labklājības ministriju un pašvaldībām sabiedrībā un izglītības vidē balstītu pakalpojumu attīstību.
281. Stiprināsim pacientu tiesību aizsardzību un, nodrošinot uz pacientu centrētu veselības aprūpi, turpināsim ieviest pacienta pieredzes monitoringa sistēmu.
282. Sadarbojoties Veselības ministrijai, Labklājības ministrijai un pašvaldību sociālajiem dienestiem, ar vienotām pakalpojumu vadlīnijām un finansēšanas modeli, stiprināsim integrētu aprūpi, attīstot starpnozaru sadarbībā balstītus pakalpojumus, tai skaitā īslaicīgās aprūpes pakalpojumus, paliatīvo un hospisa aprūpi, tādējādi mazinot plaisu starp veselības un sociālo aprūpi un rehabilitāciju.
283. Pārskatīsim un precizēsim pašvaldību funkcijas veselības aprūpes jomā.
284. Turpināsim ieviest brīvāku un godīgāku konkurenci medikamentu tirgū, pilnveidojot nacionālo farmācijas politiku, lai uzlabotu zāļu pieejamību

un samazinātu to cenas. Paplašināsim valsts kompensējamo medikamentu klāstu.

285. Pilnveidosim iedzīvotāju veselībratību, Veselības ministrijai sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju un Labklājības ministriju attīstot veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumus gan valsts, gan pašvaldību līmenī.
286. Mazināsim infekcijas slimību, tostarp HIV/AIDS, C hepatīta un tuberkulozes, izplatīšanās riskus un to ietekmi uz sabiedrības veselību, tai skaitā mazinot pārrobežu draudus un antimikrobiālās rezistences izplatību.
287. Nolūkā mazināt vielu un azartspēļu atkarību izplatību, pilnveidosim atkarību kaitējuma mazināšanas, profilakses, ārstniecības un rehabilitācijas programmas, kā arī iestāsimies par iniciatīvām, kas sekmē atkarības izraisošu vielu pieejamības samazināšanos, īpaši nepilngadīgo vidū, tostarp izmantojot nodokļu instrumentus.
288. Veselības ministrijai sadarbojoties ar Aizsardzības ministriju un Iekšlietu ministriju, stiprināsim veselības nozares gatavību ārkārtējām situācijām, tai skaitā paredzot civilās aizsardzības sistēmas un infrastruktūras sakārtošanu slimnīcās, valsts metodisko atbalstu civilās aizsardzības plānu izstrādei slimnīcās un citās ārstniecības iestādēs, nodrošinot vienotu visaptverošu civilās aizsardzības funkciju ieviešanu visā veselības aprūpes sistēmā, kā arī kara medicīnas un NMPD katastrofu medicīnas sistēmas stiprināšanu.
289. Veselības ministrijai sadarbojoties ar Izglītības un zinātnes ministriju un Ekonomikas ministriju, sekmēsīm pētniecību un inovāciju attīstību biomedicīnā un biofarmācijā, iesaistot Latvijas vadošās universitātes, zinātniskos institūtus, slimnīcas un uzņēmējus.
290. Stiprināsim veselības nozares pārvaldību, paaugstinot tās kapacitāti un nodrošinot augstas kvalifikācijas ekspertu piesaisti kā arī piesaistīsim RSU un LU speciālistus.
291. Izstrādāsim un ieviesīsim mūsdienīgu digitālās veselības sistēmu, kura apvienos visas, tai skaitā izvērtējot eksistējošās, veselības nozares informācijas sistēmas un kurā būs iekļauti visi pacienta veselības dati, tādējādi nodrošinot datu bezmaksas pieejamību pacientam, datu apmaiņu starp iestādēm, pakāpeniski atsakoties no papīra dokumentu izmantošanas un iekļaujoties vienotajā Eiropas datu telpā. Nodrošinot personalizēto veselības aprūpi, attīstīsim attālināto konsultāciju un telemedicīnas pakalpojumus. Izveidosim datu apmaiņas iespēju starp veselības nozari un citām nozarēm, tai skaitā paaugstinot iedzīvotāju piekļuvi veselības un sociālajiem pakalpojumiem.

Moderna pārvaldība

292. Pilnveidosim valsts pārvaldi atbilstoši mūsdienu prasībām, mazinot birokrātiju, izmantojot moderno tehnoloģiju sniegtās iespējas un panākot lielāku elastību prioritāro politiku koordinācijā un ieviešanā. Īstemosim valsts pārvaldes pilnveidošanu, īpašu uzmanību veltot pārvaldes funkciju efektīvizēšanai un birokrātijas mazināšanai, pārskatot un optimizējot pārvaldes iestādēs esošos procesus.
293. Uzlabosim to, kā tiek īstenoti valsts pārvaldes pamatuzdevumi – politikas izstrāde un ieviešana, kā arī pakalpojumu sniegšana, vienlaikus pārskatot civildienesta lomu un tvērumu valsts pārvaldē un pašvaldībās.
294. Izstrādāsim pakalpojumu kvalitātes standartu, balstoties uz cilvēku vajadzībām un lietotāju pieredzi. Nodrošināsim pastāvīgu pakalpojumu pārskatīšanu un uzlabošanu, lai iedzīvotāji saņemtu labākus, ērtākus un pieejamākus pakalpojumus.
295. Nodrošināsim inovatīvas pieejas, uz datiem un vispusīgu izvērtējumu balstītu lēmumu pieņemšanu valsts pārvaldē pakalpojumu un politikas veidošanas procesos. Mazināsim normatīvismu un administratīvo slogu, palielinot iestāžu vadītāju rīcības brīvību. Sekmēsime to, ka lēmumi tiek pieņemti tālredzīgi un savlaicīgi.
296. Stiprināsim valsts pārvaldes cilvēkresursu kapacitāti, paaugstinot nodarbināto prasmes un spējas, kā arī nodrošinot, ka valsts pārvaldē strādā motivēti, produktīvi un profesionāli darbinieki, kas orientēti uz pārmaiņu ieviešanu.
297. Ņemot vērā pilsoņu līdzdalības nozīmi politiskajos procesos, veicināsim to dalību vēlēšanās un attīstīsim vēlēšanu sistēmu Latvijā, palielinot Centrālās vēlēšanu komisijas rīcībspēju, savlaicīgi piešķirot atbilstošus resursus vēlēšanu nodrošināšanai, vēlēšanu procesu digitalizācijai, vēlēšanu komisiju apmācībām, vēlētāju informēšanai un izglītošanai.
298. Stiprināsim valdības stratēģiskās vadības un koordinācijas kapacitāti, ieviešot elastīgu starpnozaru jautājumu risināšanas pieeju. Lai palielinātu Ministru kabineta darbības efektivitāti starpnozaru jautājumu risināšanā, izveidosim vairākas Ministru kabineta komitejas, kuras vada Ministru prezidents vai nozīmēts ministrs.
299. Veicināsim pašvaldību un nozaru līderu iesaisti valdības lēmumu pieņemšanā. Pārskatīsim plānošanas reģionu funkcijas, stiprinot tos kā efektīvu lēmumu pieņemšanas platformu starp nozaru ministrijām un pašvaldībām katrā reģionā.

300. Optimizēsime valsts resursu fizisko infrastruktūru, vienlaikus investējot esošajās telpās, tehnoloģijās un digitālajā vidē, lai valsts pārvaldi veidotu par mūsdienīgu darba vietu.
301. Veicināsim centralizēta atbalsta funkciju pakalpojumu nodrošināšanu visā valsts pārvaldē.
302. Iestāsimies par valsts institūciju un amatpersonu godprātīgu rīcību un darbu sabiedrības interesēs, vairojot sabiedrības uzticēšanos. Izstrādāsim valdības ētikas kodeksu.
303. Attīstīsim un atbalstīsim sabiedrības pašorganizēšanās un noturības mehānismus, paplašinot pilsonisko dialogu. Veicināsim aktīvu sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, īstenojot mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības rīcībpolitiku un atvēlot pastāvīgu valsts budžeta finansējumu pilsoniskās sabiedrības kapacitātes celšanai un stiprināšanai.

Kultūrtelpa, nacionālā identitāte un informācijas telpa

Latvijas kultūrnāciju veido kulturāli izglītota, kultūras procesos aktīvi līdzdalīga sabiedrība. Tā glabā un godā savu nacionālo mantojumu un tradīcijas, ko palīdz uzturēt plašs amatiermākslas tīkls un saliedē Dziesmu un deju svētku kustība. Vienlaikus nācija ir cieši integrējusies mūsdienu kultūrtelpā un ir atpazīstama globālajā kontekstā ar savu identitāti un kultūras sasniegumiem. Izšķiroša loma te ir mērķtiecīgi veidotai, visu sabiedrību aptverošai un pieejamai kultūrizglītības sistēmai, kurā top gan izglītoti kultūras patērētāji, gan kultūras procesa veidotāji, gan pasaules līmenī atpazīstamas izcilas zvaigznes. Ievērosim attīstības principus atbilstoši 2015. gadā ANO pieņemtajai rezolūcijai "Mūsu pasaules pārveidošana: Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam", kultūrai piešķirot nozīmīgu lomu ilgtspējīgas attīstības, miera, stabilitātes, sociālās iekļaušanās, vides aizsardzības, kohēzijas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšanā.

Visaptverošā valsts aizsardzībā, kurā centrālā loma ir iedzīvotāju piederības sajūtai Latvijas valstij un vēlmei to aizstāvēt, nodrošināsim sabiedrības pretošanos iekšējiem un ārējiem drošības riskiem un apdraudējumiem informatīvajā telpā.

304. Turpināsim kvalitatīvas kultūrizglītības sistēmas pilnveidi, atbalstot virzību uz izcilību visos kultūrizglītības līmeņos: sākot no profesionālās ievirzes un vidējā līmeņa kultūrizglītības līdz mākslu un kultūras universitāšu izglītībai (universitātes stiprinot atbilstoši attīstības stratēģijām), nodrošinot programmu starptautisku konkurētspēju,

pēctecību, elastīgi pielāgojot izglītības programmas atbilstoši laikmeta, kultūras un radošā sektora darba tirgus prasībām.

305. Sadarbosimies ar zinātniskajām institūcijām, lai nodrošinātu kultūras, mākslas un radošā sektora sistemātisku pētniecību, īstenojot valsts pētījumu programmu kultūrā, veicinot pētījumos balstītu kultūrpolitikas veidošanu, kā arī stiprinot kultūras un radošā sektora pašapziņu un integritāti.
306. Izveidosim optimālu Dziesmu un deju svētku nepārtrauktības un rīkošanas modeli, iekļaujot Skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētkus kā dabisku Vispārējo Dziesmu un deju svētku kustības sastāvdaļu, tās nodrošināšanai veidojot solidāru atbildību starp valsti un pašvaldībām, pilsonisko sabiedrību un tās organizācijām.
307. Turpināsim atbalstu visām profesionālās mākslas nozarēm – tai skaitā filmu projektiem, kas stiprina valstiskumu un piederību Latvijai, sekmējot Latvijas kultūras popularizēšanu pasaulē, atbalstot dalību vērienīgos starptautiskos projektos.
308. Panāksim, ka valsts kultūras institūcijās nodarbināto atalgojums nav zemāks par vidējo atalgojumu sabiedriskajā sektorā, rūpēsimies, lai atalgojums un sociālais nodrošinājums pieaugtu arī ārpus valsts sektora strādājošiem profesionāļiem, tā uzlabojot kultūras nozarē nodarbināto dzīves kvalitāti. Pilnveidosim radošās personas statusa definējumu.
309. Turpināsim kultūras infrastruktūras attīstību visā Latvijā, nacionālo kultūras institūciju ēku renovāciju un atjaunošanu, iestājoties par ilgtermiņa plāna nepieciešamību valsts finansējuma nodrošināšanai nacionālajai infrastruktūrai. Sadarbībā ar Rīgas domi uzsāksim Latvijas Nacionālās koncertzāles būvniecību un Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeja projekta īstenošanu Rīgā. Turpināsim attīstīt un uzlabot kultūras izglītības iestāžu infrastruktūru Rīgā un reģionos, radot labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības, radošā sektora, izglītības un zinātnes radošām partnerībām, jauno tehnoloģiju ieviešanai un Latvijas augstākās izglītības internacionalizācijai.
310. Rūpēsimies par Latvijas materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, izpēti un tālāknodešanu, turpinot kultūras pieminekļu un sakrālā mantojuma saglabāšanu un atjaunošanu, trimdas iekopto tradīciju saglabāšanu.
311. Pakāpeniski palielināsim Valsts kultūrkapitāla fonda finansējumu.
312. Sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību attīstīsim kultūras dzīvi reģionos, plašāk atbalstot vietējo kolektīvu iesaisti un lomu lokālās kultūras dzīves norisēs, iedarbinot Kultūras centru likumu un ceļot kultūras centru darbinieku profesionālo kompetenci.

313. Radīsim tiesisko regulējumu valsts un reģionu pašvaldību iesaistei reģionālas nozīmes profesionālo kultūras institūciju (koncertzāļu, teātru u.c.) ilgtspējas nodrošināšanai un profesionālās mākslas pieejamībai Latvijas reģionos.
314. Efektīvi ieviesīsim Vēsturisko zemju likumu, atbalstīsim vēsturisko novadu identitātes un kultūrtelpu saglabāšanu un attīstību, kultūrtelpu kopienas un to darbību, par likuma ieviešanu solidāri atbildot valstij un pašvaldībām.
315. Turpināsim paplašināt kultūras piedāvājumu un pieejamību bērnu, jauniešu auditorijām, ilgtermiņā īstenojot "Latvijas skolas somas" projektu. Attīstīsim piedāvājumu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, tai skaitā ieviešot atbalstu šāda veida projektiem kā horizontālo prioritāti VKKF konkursos un gādājot par atbilstošas infrastruktūras pielāgošanu kultūras institūcijās cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
316. Atbalstīsim radošo industriju uzņēmumu attīstības iespējas. Turpināsim iesaistīt kultūras nozares privāto sektoru kultūrpolitikas īstenošanā.
317. Atbalstīsim un rosināsim "Jaunā Eiropas Bauhaus" iniciatīvas Latvijā, sekmējot ilgtspējīgas, iekļaujošas un estētiskas kultūrvides veidošanu un laikmetīgās mākslas, dizaina un arhitektūras lomas stiprināšanu klimata pārmaiņu procesos.
318. Sekmēsime latgaliešu rakstu valodas apguves nodrošināšanu, kā arī lietojumu publiskajos pasākumos, informatīvajā telpā (tai skaitā raidījumu apjoma pieaugumu sabiedrisko un komerciālo mediju saturā) un kultūrvidē Latgalē.
319. Nacionālās identitātes stiprināšanai sekmēsime Latvijas iedzīvotāju padziļinātu izpratni par valstiskuma veidošanos un vēstures ietekmi uz mūsdienu ģeopolitiskajiem procesiem.
320. Turpmāko valsts informatīvās telpas aizsardzības un attīstības politiku fundamentāli balstīsim uz valsts valodas un Latvijas Satversmes vērtību bāzes. Veidosime tādu mediju politiku un likumdošanas vidi, kas atbalsta saturu valsts valodā, un nodrošināsim, ka turpmāka papildu satura krievu valodā atbalstīšana no valsts puses nenotiks.
321. Panāksime ievērojamu televīzijas programmu un cita veida audio un audiovizuāla satura prettiesiskas izplatīšanas samazinājumu, tai skaitā samazinot prettiesisku satura izplatīšanu gan tiešsaistē, gan izmantojot nelegālas iekārtas, nosakot audio un audiovizuāla satura prettiesiskas izplatīšanas ierobežošanu par vienu no Iekšlietu ministrijas galvenajām prioritātēm, kas īstenojama sadarbībā ar NEPLP.

322. Stiprināsim visus informatīvas telpas drošības pīlārus, tostarp: 1) attīstīsim valsts pārvaldes centralizētas stratēģiskās komunikācijas un informatīvās telpas pārraudzības spējas, valsts pārvaldei un pašvaldībām efektīvi un profesionāli komunicējot ar sabiedrību; 2) stiprināsim mediju neatkarību, kvalitāti un drošību, spējas pielāgoties 21. gadsimta mediju vides izaicinājumiem; 3) veicināsim sabiedrības noturību pret manipulācijām informatīvajā telpā, tostarp ar medijpratību un informācijpratību.
323. Stiprināsim gan NEPLP tehnisko, gan cilvēkresursu kapacitāti, tādējādi palielinot iespējas pilnvērtīgi monitorēt, uzraudzīt, attīstīt un aizsargāt Latvijas informatīvu telpu.
324. Atbalstīsim apvienota sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa izveidošanu un tā finansēšanas modeli atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldīšanas likumam. Stiprināsim apvienotā plašsaziņas līdzekļa tehnoloģisko kapacitāti un veicināsim SEPLP kā kapitāla daļu turētājas un augstākās lēmēj institūcijas sabiedriskajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos darbību.
325. Paplašināsim Mediju atbalsta fonda darbību, atbalstot nacionālos medijus, sniedzot mērķētu atbalstu reģionālajiem medijiem, it īpaši Latgales reģionā, un diasporas medijiem, radot priekšnoteikumus daudzveidīga un kvalitatīva, Latvijas Republikas Satversmes vērtībās balstīta satura radīšanai latviešu valodā dažādos mediju formātos un dažādām auditorijām, veicinot daudzveidīgu, kvalitatīvu, drošu un vienotu informatīvo vidi – gan saturiski, gan tehnoloģiski, rosinot mediju kritiku un mediju organizāciju starptautisko tīklošanos.
326. Uzlabosim Latvijas mediju uztveramību, veicināsim interneta pieejamību un signāla jaudīgumu Krievijas un Baltkrievijas pierobežā. Veicināsim iedzīvotāju mediju lietošanas paradumu maiņu par labu Latvijas medijiem.
327. Īstenosim koordinētu un stratēģisku medijpratības sekmēšanas politiku Latvijā, lai paaugstinātu sabiedrības noturību pret dezinformāciju un agresorvalstu propagandu, tā stiprinot Latvijas informatīvās telpas drošību. Politika tiks īstenota, sadarbojoties Izglītības un zinātnes ministrijai, Kultūras ministrijai, NEPLP un Valsts kancelejai.
328. Nodrošināsim nevalstiskā, privātā un akadēmiskā sektora koordinētu un efektīvu iesaisti informatīvās telpas drošības stiprināšanā.